

LAHOLMS TIDNING

N:R 89.

Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson.

LÖRDAGEN DEN 19 APRIL 1947

Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm.

ARG. 16.

Judarna går till motangrepp

Terrordåd flerstädes i Palestina

JERUSALEM den 18. (TT fr. Reuter.)
En grupp på ungefär 15 beväpnade judar angrep på fredagen det brittiska armélägret i Nathanya — Palestinas diamantcentrum — och sprängde officerklubben, varvid minst en brittisk soldat dödades.

Senare meddelades officiellt att en lastbil med tre civilklädda personer körde upp framför lägret. De sköt vaktposten och kastade en bomb mot officersbyggnaden som jämnades med marken. Inga andra offer utom den dödade vaktposten hölls.

Därmed inleddes den judiska terroristorganisationen Irgun Zvai Leumi väntade "krig" mot de brittiska trupperna i Palestina som repressallé för avrättningen av fyra terrorister häromdagen. Utom atentatet i armélägret i Nathanya blev i Tel-Aviv två brittiska polismän allvarligt skadade då en bomb från en förbifarende bil kastades mot dem på en gata i vilken de åkte.

Från Haifa rapporteras två fall av skottlossning från bilmar mot brittiska soldater, som dock inte träffades.

Kupp mot konsulatet i New York

NEW YORK den 18. (TT fr. Reuter.)
Polisen kallades på fredagen till det brittiska konsulatet i New York, sedan 40 unga judar hade tagit huvudkontoret i besittning och under två timmar högljudd demonstrerat mot Storbritanniens som protest mot avrättningen av Dov Gruner och tre andra judiska terrorister. Generalhonom. Evans tillkallade polisen sedan terroristerna hade stormat hans kontor.

Skadorna i Texas City hundra miljoner dollars?

CHICAGO den 18. (TT fr. Reuter.)

Försäkringsbolagen kommer att få punga ut med minst 50 miljoner dollars, eventuellt den dubbla summan, för att täcka förlusterna vid katastrofen i Texas City. Det största ersättningsbeloppet gäller Monsanto-fabrikerna för fransfällning av kemikalier. Alla försäkringsgränser kommer att bli hårt tryckta, tillägs från försäkringshåll.

Sent på torsdagen exploderade ännu en oljetank och skände eldåldor 300 meter upp i luften.

Myndigheterna har gett order om utrymning av de lägre lagers delarna i staden. Anledningen är att nya eldeldar utbrutit och vinden, slagt om till sydlig. Tyock rök väller in över staden och branderna hotar att sprida sig.

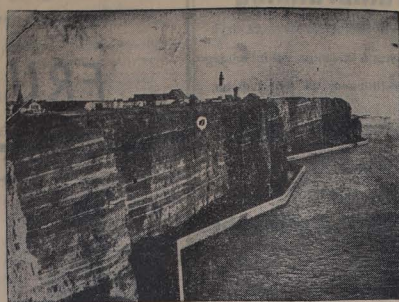
De tre svenska oljetankarna från Svenska Shell, direktörerna Harry Kär och Olof Persson samt kontorschef Ragnar Kjellström, var inte som befarat i Texas City vid katastrofen. De har på fredagsmorgonen skickat telegram till huvudkontoret i Stockholm att de befinner sig i Houston och att allt är väl.

Själva Texas City är en småstad, där så gott som alla hus är byggda av trä, utgörs en av de gläntande amerikanska studenterna för AB. I staden bor till största delen industriarbetare, som är sysselsatta i oljeindustrifabrik, vilket är beläget ett gott stycke utanför.

Politiska partierna bör själva bekosta sina valförberedelser

Konstitutionsutskottet avstyrker här Holmbäck (fp) en fl. motion om att staten skall överta en del av de politiska partiernas kostnader för valförberedelserna, nämligen tryckning och distribution av valsedlar. Utskottet är inte övertygat om att därigenom en god demokratisk utveckling under alla förhållanden skulle främjas. Principen att partierna svarar för valförberedelserna, medan valförberedelsearbetet åvilar myndigheterna, bör inte utan tvingande skäl fränträddas. De officiella valförberedelserna har också så i vårt land ett gott begränsat till det minsta möjliga.

Här Holmbäck (fp) och Johanson i Stockholm (fp) har reserverat sig för bifall till motionen. (TT)

En bild av klippfästningen Helgoland, sådan den såg ut före sprängningen.

Jättesmällen på Helgoland ändrade inte öns struktur

LONDON den 18. (TT fr. Reuter.)

Den stora tyska flottbasen på ön Helgoland sprängdes i luften kl 12 på fredagen.

Bländet av explosionen kunde höras i BBC:s reportage från Helgoland. Kommandörkapten Francis Mildred tryckte på en knapp på ett litet fartyg i Nordsjön på fredagsmiddagen och vid den våldsamaste explosionen sedan atombombens provet vid Bikini förstörde den forna tyska flottbasen.

Fartyget låg 14 km. från ön. Sammanlagt 6700 ton springgöden lät bort de underjordiska ubåtshangarerna, kustbatterier och tunnlar.

En korrespondent förklarade i BBC-radion att ön inte längre kunde ses. Det är den största rökpelare jag någonsin sett. Genast efter explosionen skett oerhörda plöja av grus och sten i höjden. Omedelbart därefter blev två oändliga moln synliga, liknande dem vid Bikini-atom-

bombförsöken. Korrespondenten talade vidare om att molnet sex minuter efter explosionen hade en höjd av 2,500 meter och en bredd av 1,500 meter.

Danska marinsens observationsflyg, som befinner sig tio sjömil sydost om Helgoland meddelar att explosionen på ön skedde precis kl 12. I samma ögonblick sett en väldig gråblå och blå rökpelare mot himlen, och inom tretio sekunder bildade den ett gigantiskt "S" mot den strålade blå vårhimlen. Detonationen nådde observationsflyget inom 65 sekunder och varade i 24 sekunder. Havet var fullständigt lugnt, och inga minör förmåddes explodera.

Ännu kl 12.15 befann sig en väldig rökslöja över Helgoland, vars konturer man så kunde börja skönja. Så vitt man kan avgöra på observationsflyget har inte några väsentliga förändringar skett i öns struktur.

— Helgolandsprängningen märktes vid Lunds observatorium. Seismografen gjorde nämligen kl 12.01 en högt obetydlig men dock skönbar registrering, som varade cirka en minut. Seismografen i Uppsala visade däremot inget utslag.

Från brittiska krigsfartyget Lasso kunde man se väldiga eldåldor slå upp mot skyn, varefter en jättelick rökpelare steg ända till 3,000 meters höjd. Samtidigt syntes stora block, förmödligen söndersprängda cementstycken från ubåtsbasen på öns sydosts slungas upp i luften. Efter tre minuter kom ljudet av explosionen rullande över vattnet som ett dött mulder. Den flodvåg vetenskapsmännen hade räknat med uteblev emellertid. Över 100 seismografier överallt i Europa registrerade stöten, som enligt en brittisk meteorolog hade ett jordkvalvs intensitet. Före den "stora skrällen" hölls en hel rad mindre explosioner, vilka hade till syfte att skrämma bort tusentals flyttfåglar från ön. De enda levande varelser som i övrigt fanns kvar på Helgoland var så vitt man vet tre vildkatter och en blå kanin som springstrullarna inte lyckats infångat.

Alla radiostationer på fartygen utanför Helgoland förslades fyra timmar i för-

Wallace: Freden bör bli mera eggande än kriget

STOCKHOLM den 18. (TT)

Jag minns min förövning för ett år sedan när ryssarna just lämnat Bornholm, och en svensk journalist frågade mig när amerikanerna skulle lämna Island, sade USA:s förre handelsminister Henry Wallace i sitt föredrag om det världspolitiska läget på fredagen.

Jag frågade om inte skandinaverna ville ha amerikanerna på Island som skydd mot Ryssland, men journalisten svarade absolut nej. Varpå jag replikerade, att jag i så fall ansåg amerikanerna böra ge sig iväg. När detta kom ut i pressen var amerikanerna kändare mot Ryssland så mycket starkare än härigenom till skandinavisk suveränitet, att jag beskylldes för att sabotera amerikansk utrikespolitik.

Jag har kommit till Sverige för att tala ej blott till den "internationella vänstern" utan också till den "icke-krigförande högern". Jag vill inte tro att alla som har pengar önskar krig med Ryssland. Många rika affärsmän vet att ett kapitalistiskt USA och ett kommunistiskt Ryssland kan hålla fred, om de inte är imperialistiska. Folken vill fred men är elände av propaganda, och ledarna är säkra på att kunna vinna fördelar genom påtryckningar utan krig. Tyvärr riskeras då krig. Metoden kräver stora rustningar.

Ämnet är delikat här i Sverige, som vid sidan av de tre nämnda stormakterna är en av de få vapenproducerande länderna i dag. Vi får förutsätta att varje intressent i svenska vapenfabrik vill ha samma höga ideal som Nobel. Världen behöver fler plögar och traktorer och färre tankar och flygplan, mera världshandel och färre atombomber. Jag börjar tro att västerländska hopp är den "icke-krigförande högern". (Tal avslutades uttrycket "The non-belligerent right" till en överrättlig orolig. Han gav det sin vanliga betydelse av icke-krigförande rätt men ställde det samtidigt i motsats till "vänstern"). Ett fåtal välsinnade personer som önskar fred kan motviga de rika krisprofiterarna bättre än tusende aggressiva vänsternmän.

Jag hoppas att svenskarna i FN kan ge ny fart åt FN:s ekonomiska och sociala

råd. Världsinstitut bör skapas för bekämpning av krifka och tuberkulos m. m. Skandinaverna uttalanden på detta område kan få stor effekt på grund av det anseende världen har för er insatser. Freden måste vara mera positiv, mera eggande än kriget, sade Mr Wallace.

Kung Christians seghet förvånar även läkarna

KOPENHAGEN den 18. (TT)

Någon läkarkraft användades icke vid kungens sjukliggret natten till lördagen.

På fredagskvällen förmälles från Amalienborg att dagen faktisk medfört en förbättring i kungens tillstånd, även om denna förbättring är mycket ringa, och vad som för ögonblicket mest oror kungens omgivning är varken den höga temperaturen eller den snabba pulsen utan den korta andhämtningen.

Tillståndet utmärkes i övrigt av tämligen snar övergående perioder av sinnesfrånvaro, men mellan dessa utvecklar kungen en energi som förväntat även läkarna.

Det förtjänar att nämnas att den som närmast handhar omvårdningen av kungens person är samma sjukvårdare som med så stor framgång skötte honom under hans långa sjukperiod för några år sedan på Diakonistiftelsen, fröken Karen Wernum.

Vad som väckte särskild oro i den på fredagsmorgonen utfärdade bulletinen, som tämligen ovanligt underkennats av alla fyra läkarna — förutom den för en äldre person höga kroppstemperaturen — var den flimrande andhämtningen, ungefär tre gånger så snabb som den normala. Det blir alltså klart att kungens

Elva tyska barn dödades av mina

HAMBURG den 18. (TT fr. Reuter.)

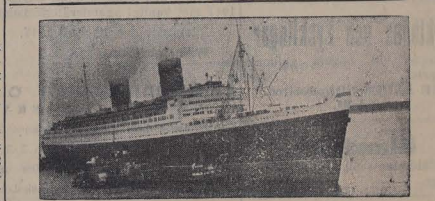
Elva barn dödades på fredagen i Stolberg nära Aachen på en mina som de lekte med och exploderade. De hade funnit minan i en å och burit den bort till en leksplats. När de hade lekt med den inträffade explosionen, vid vilken nio barn dödades och sju skadades. Två av de skadade är för närvarande i sjukhuset.

krafter håller på att elda ut, och att någon återvändande icke ges. Kungen är också mycket förtjust i att han verkligen är vid fullt medvetande. Han håller på att dem som tilläts komma in till honom, men mer blir det ej.

Det var kallt och blåstigt på Amalienborg. Fins på fredagsmiddagen och trots en strålende sol var vaktmästaren där i kejsar. Man har också intrycket av att den dag ut och dag i ständigt uppvaktningen på slottsplassen från allmänhetens sida icke är särskilt uppskattat av de kungliga under nu rådande förhållanden.

KHARTUM: Ett sydafrikanskt Ventruplan i vilket tolv sydafrikanska piloter tros ha befunnit sig saknas. Planet lämnade på torsdagsförmiddagen Malakal för att flyga till Khartum, men har inte avförts sedan dess.

Total oenighet om Österrike

"QUEEN ELIZABETH" PÅ GRUND. Atlanthuset "Queen Elizabeth", fotografat då fartyget stod på grund i Bramblebanken vid infarten till Southampton.

Det för undvika en av den tidiga explosion. Ända in i det nya marinsammanhang på ön, som övergavs strax innan viceamiral Walker, gav signalen "Allt klart" från sitt flaggskepp Dunkirk. Efter rekommendering på lördagen lämnade en mindre grupp tekniska experter landstiga på vad som återstår av Helgoland under förtäring av omständigheterna tillåter det. Det anses nämligen vara ett ganska riskabelt företag eftersom det finns fara för gaser, sprängladdningar som inte exploderat och förtäring på ställen där marken urholkats.

Hermos förlorade på Robertsforsskolorna

STOCKHOLM den 18. (TT)

Landskövding A. Thomsen, Malmö, och fil. lic. Malle Ragnarsen, Lund, som utvaldes till utredning av utredningen om AB. Hermos korrespondensinstitut hembyggd skola i bolaget till höften av staten, utsläppte att institutet förvärfvas av staten. De föreläst sitt anslag anvisas med 500,000 kr, varav 200,000 kr till inköp av skolorna i bolaget till parti samt 300,000 kr till teknisk av nytt skolorpial i bolaget. Dessutom skulle 500,000 kr lämnas som lån till samma bolag.

Det ekonomiska främjandet, vari bolaget räknat, kan helt tillkrävas försök med den nya skolformen Robertsforsskolorna som bolaget företagit. Eljest dras den slutligen att företaget förtre god balans.

Svenska turister i Nizza presenterade för kungen

PARIS den 18. (TT från Reuter.)

En grupp svenska turister fick på torsdagen sitta på kung Gustaf, då han lämnade hotellet i Nizza. De hälsades honom med ropet: "Länge leve kungen". Kung Gustaf medförde på att alla skulle förtärliga för honom.

På fredagen höll sig kungen till större delen i stillhet. På eftermiddagen förtog han en båt och drack te i Monte Carlo.

Marshall: Vi är mera åtskilda nu än någonsin

MOSKVA den 18. (TT fr. Reuter.)

Utrikesministeriet diskuterade på fredagen de tyska tillgångarna i Österrike. Debatten var resultat, och det är nu praktiskt taget säkert, att det österrikska fredsfördraget inte kommer att underkennas i Moskva.

Marshall försök att finna en kompromissformel mötte föga genar från Molotov, så till i själva verket att Marshall efter att ha hört på Molotovs kommentarer yttrade: Jag har intrycket att vi är mer åtskilda än någonsin. Molotov tycks säga att det inte skall finnas något fritt Österrike utan att det österrikska näringslivet skall kontrolleras av främmande makter. USA kommer aldrig att underkennas ett fördrag med detta resultat.

Både Devin och Bildaut hade emellertid accepterat Marshall kompromissförslag.

Österrikiske utrikesministern Gruber förklarade på fredagen inför utrikesministeriet att Österrike inte skulle kunna underkennas ett fördrag som inte stulerade att landets förkingsgränser skulle återupprättas.

Bostadsransoner planeras i Danmark

KOPENHAGEN den 18. (TT)

Prägen om bostadsransoner skall de närmaste dagarna behandlas i inrikesministeriets hyresutskott. Från hyresglänteföringarna har bl. a. föreslagits förbud för medlemmar av samma husallt att begagna mer än en lägenhet till bostadsarbete, och kommunerna skall också ha rätt att ställa grunderna sommarstugor och sommarbostäder under de kommunala bostadsförmåningarna.

DETROIT: Huvudparten av Henry Fords världiga förmögenhet kommer att överlämnas till en familjefidejucio, Ford Foundation.

Vad USA gör för Grekland gör Sovjet i sin maktsfär

LAKE SUCCESS den 18. (TT från Reuter.)

Då FN:s säkerhetsråd på fredagen återuppte debatten om Grekland motsatte sig Frankrikes representant Parodi det ryska förslaget att den amerikanska hjälpen till Grekland skulle övervakas av FN-kommision.

Han stödde USA:s förslag att FN-observatorier skulle förtärliga med övervakningen av den grekiska gränssörjan.

Sedan Brasilien och Syrien uttalat sig mot det amerikanska hjälpprogrammet fick detta stöd även av Cadogan, Storbritannien som opponerade sig mot det ryska förslaget om en övervakningskommision. Vad USA gör för Grekland är inte mer än vad Sovjet gör för Polen, Jugoslavien och andra länder. Tyvärr har Sovjet inte meddelat FN vad det gör. Vi

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm.

Dagligt tryckt o. annonsorgan för Laholms stad och södra Halland. Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne. Lönemått 10 öre.

Redaktör: J. S. MALLBY.

Telefoner:

Redaktionen 300
Red. Mjällbys bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 25
Annonschef Axel Larssons bostad ankn. 299

Annonspriser:

Från 1 april 1947:
För text 21 öre pr mm.
Textida 23 " " "
Särsk. best. pl. 25 " " "
Ceringer & textida 25 " " "
Annonser till första sidan motas gratis.
Under rubrikerna: Bortspästat, Önskas hyra och Plattsökande 18 öre pr mm.
Förlovnings-, bryllups-, vigsel- och födelskannonser 6 kronor/10 proc. förhöjning för annonser inlämnade efter kl. 5 fm, till införande i samma dags tidning.
För hänvisning till och svar om intresse debiteras 30 öre. PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser besvarade med teckn. 10 procent förhöjning för dagar och dag före helgdag.

Prenumerationspriser:

Vid postprenumeration o. hembörning helr. 15,- halv. 8,25, kvartal 4,50 och månad 1,65.
Vid avhänning på tidningens exp. helr. 14,- halv. 7,65, kvartal 4,25 och månad 1,55.

Markarydskontoret:

Platsred: SVEN B. JONSSON.
Villagatan, Markaryd, Tel. 150.

Medlemmarna

i Veinge Elektr. Andelsförening kallats till ord. sammanträde på Veinge hotell tisdagen den 29 april kl. 7 em.

Styrelsen.

Växtorps
andelsmejeriförening.

Extra föreningsstämma hålles i mejeriet den 3 maj 1947 kl. 6 e. m.
Ärenden: Fastställa föreg. stämras beslut om tillägg till förenings stadgar.

Styrelsen.

Brandsyn

förrättas i Hishult med början måndagen den 21 april 1947 kl. 9 f. m.

Brandchefen.

Ett hjärtligt tack

för all hyllning på min 50-årsdag.
Viktor Augustsson, Ysby.

Hishults norra
Jaktvårdsområde

håller sitt ord. årsammanträde i Kornhults skola fredagen den 25 april kl. 19.00.

Ärenden enl. stadgarna.
Jaktvårdskonsulent, major Modigh, kommer att närvara med film och föredrag.

Samtliga jägare uppmanas att ofördrögligen lämna in viltrapport till en av styrelseledamöterna senast den 25 april.

Styrelsen.

Föreningen Norden,
Södra Hallands Musiksällskap.

'Dansk Aften'
Samrealskolan, Laholm, lördagen den 19 april kl. 19.00.

Medverkande:
Erik Abrahamson (föredrag)
Else Brems (sång)
Elof Nielsen (piano)
Ernst Prell (sång)
Biljetter i Lindgrens Bokhandel.

— Föreningen Norden sammanträder i Samrealskolan kl. 18.30. Subskriberad supé i Stadshotellet efter konserten.

Specialité:

Förlovnings- o. Vigselringar.

Eleganta modeller i olika prislägen

Per Emilson.
Juvelare och Guldsmed.

Till salu

**Villaägaren är kung
i sitt eget rike**

Err kungarrike ligger inte långt borta. Svenska staten hjälper Er med lån- och Svenska Trähus hjälper Er att bygga. Skriv till oss redan idag! Då får Ni omgående vår broschyr om de olika länemöjligheterna och förslag till lämpliga husyper. Det kostar ingenting att planera!

**ANTENDELÄGET
SVENSKA TRÄHUS**
— landets största trähusindustri —
Huvudkontor: Birger Jarlg. 27, Stockholm
Förfrågningsspektör:

NILS ISEN
Karlsbergsgatan 2, Varberg.
Tel. 1459.

Ombud i
Hallandsas. Byggnadsföretag Gunnar
Johansson, Tel. 78.

Laholm: Förman Birger Rehnqvist,
Rosenvägen, Tel. 632.

Ålstorp: Byggnadsföretag Albert Bengtson, Tel. 32.

Cambridgevältar
till salu, 35 ringars, 29, 27 och 23.

CARL SVENSSON,
Norra Össjö, Hishult.
Tel. 38 Norra Össjö.

Slakthöns och kycklingar
uppköpas till högsta gällande
dagspris.

ÅKE ANDERSSON, Knäred.
Tel. 81.

Blandsäd
och Balderkorn till salu, Tel. 55 a
Veinge.

Foderpotatis,
cirka 4,000 kg. till salu, Tel. 96 a
Veinge.

Unga, prima
Hästar
till salu eller byte.

GÖSTA JONSSON.
Tel. 28 Östra Karup.

Sättpotatis
Majestic och Favorit, till salu.
Arvid Mellberg, Tel. 20 Norra-
Össjö.

Gås- och ankäg
till salu. Tel. 36 Vallberga.

Vårsädeshalm
till salu. Ernst J. Larsson, Lars-
fält, Genevad, Tel. 53.

Potalisupplagare,
Roulette, till salu. Tel. 5 Mellby-
strand.

Sättpotatis,
Arran Consul, till salu. Gösta Jo-
hansson, Tommaröd, Tel. 185
Knäred.

«Bristols luftskydd i auktion»

en realistisk film från Blitzen mot England, visas å Centrumbiogra-
fen i Laholm månd. den 21 april 1947 kl. 19.00.

Dessutom: "Kriget mot hemorten".
Ljusbilder med kommentarer av Mil.-ass. Kapten M. Engström.
"Civilförsvarsfrågan i nuläget".

En redogörelse för 1945 års civilförsvarsutrednings betänkande
av Civilförsvarsdirektören Major U. Hjärne.

Fri entré. Laholms luftskydds-förening.

Lagagårdens Tvättinrättning

Onsdagen den 23 april öppnas strykavdelningen. All slags stryk-
ning emottages. Aven glansstrykning.

Strykning kan beställas vid markering å tvättnota vid inlämning
av tvätt.

Tvättnotor tillhandahållas i tvättinrättningen, tel. 440 Laholm.

Seriepremiär

i sydsvenska serien

Laholms idrottsplats

söndag kl. 2 e. m.

Kungsbacka - Laholms Bollklubb.

STOR

Kreaturs- och Lösöreauktion
i Vårestorp pr Ränneslöv

Lördagen den 26 april kl. 10 f. m. låter Lantbrukaren August
Karlsson, Vårestorp pr Ränneslöv, på grund av egendomens för-
säljning genom offentlig auktion försälja hela sitt välvärdade yttre
lösöre, varav må nämnas:

HÄSTAR: 2 st. prima arbetshästar, varav 1 sto, 7 år, 1 valack,
13 år.

NÖTKREATUR: 12 st., varav 7 högmjolkande kor, dels nykal-
vade, dels i kalvställning, 2 kvigor, 3 kalvar. Reaktionsfria, av låg-
landsras. Kasning har ej förekommit inom besättningen.

SVIN: 10 st. gödsvin, 10 st. halvstora grisar.

HÖNS: 50 st.
VÄGNAR, MASKINER och REDSKAP: 1 prima bilvagn, 2 ar-
betsvagnar, 2 packvagnar, 1 släda, 1 vattenunna, 1 Deering själv-
bindare, 1 slätermaskin, 1 20 boll, nästan ny, Melichar rådsanings-
maskin, 1 hästräva, nästan ny, 1 släpräva, 1 hästhacka, 1 Halla-
hacka, 1 cambridgevält, 1 kultivator, 1 tvåskärig skumplog, 1 13
pinn. sladdharv, 1 80 pinn. harv, plogar och åder.

DIVERSE: 1 hackelseverk för motordrift, 1 turbinpump, 1 Os-
by lågtryckspanna, 1 kopparkittel om 150 liter, 1 släpsten, 1 stäng-
selapparat, 1 skottkärra, 3 st. arbetselar, ett par helkollerselar,
transportkärl, decimvalv med vikter, m. m., m. m.

10,000 kg. potatis av sorterna Juvel, Majestic och Arran Con-
sul.

3,000 kg. släckt Västgötskalk.
Kopong på 50 kg. kraftfoder medföljer varje ko.

Säkrare och kände köpare erhålla betalningsansänd till den 1 okt.
1947 mot vanligt äganderättsförbehåll.

Ränneslöven den 12 april 1947.
Wilh. Johansson. Folke Larsson.

Lantmannaskolan o. Lanthushållsskolan
MARKARYD.

Lantmannaskolan: Fortsättningskurs 2/5—20/9, vinterkurs 1/11—20/4.
Lanthushållsskolan: Sommarkurs 5/5—10/10, vinterkurs 1/11—20/4.

Fri undervisning och stipendier upp till 90 kr. pr månad.
Begär prospekt från resp. skolor. Adress: Markaryd, Tel. 61 o. 29.

ÖNSKAS KÖPA

EKVED

okluven för garvmäsesframställning

uppköpes till fastställt pris, Kr. 24:— per 1000 kg fritt lastat ban-
vagn avvägsstation. Minsta toppmått 10 cm, 1 m.-längder. Veden
skall endast klyvas, om den är över 60 cm.

GARVMÄNES A.-B. WEIBULL, LANDSKRONA
Tel. Nannanrop Weibull

Höns

köpas varje vecka till dagens hög-
sta priser. Hämtas.

GÖSTA PAISSON.
Tel. 8 Sk. Vårsjö.

Nödslakt

av häst och nötkreatur, köpes.
Mossbäckens Rävgrärd, Hishult.
Tel. 100.

Barnkärra

i gott skick, önskas köpa. Laholms
Tidning anvisar.

Bilar köpas

för nedskrotning till högsta priser.
Henning Johansson, Frithem.
Bygget. Tel. 24 — bostaden 34.

10 ton Hö eller
Timotejhalm

för genast leverans omgående
fabriken i Gullbrandstorp.

MORALES & C.O.
Skeppsbron 6, Stockholm.
Tel. växel 232910.

Tel. 187 Harplunge.
Tel. 32 Gullbrandstorp.

5 st. 2-rad. dragspel

köpes.

GUNNAR GRAN.
Tel. 92 Växtorp.

Matpotatis,

prima, välsort., köpes till högsta
dagspris. Hämtas. Kontant likvid.
Hallberg o. Gustavsson, Varberg.
Tel. 1376 och 1715 a.

Vårhattar...

Har Ni haft en "Hükel" någon gång så vet Ni också
att en bättre hatt kan Ni inte få, varken när det gäller
kvalitet eller pris. Under kriget ha vi inte kunnat
få in några tjeckoslovakiska hattar, nu ha de kom-
mit igen för våren i förmålig sortering.

FRUMMERINS.

Möt våren

med en ny

RAGLANROCK.

OBS! Heltyle i prislägen

60,—, 75,—, 85,—, 95,— kr.

Stor sortering i

HERRHATTAR.

Gösta Johansson.

Värnen.

Tel. 155 - Laholm.

Avelsdjursauktion i Grevie.

På torsdag den 24 ds med början kl. 2 e. m. låter lantbr. Allan
Andersson i Grevie-by pr Grevie på grund av arrendets avträdan-
de och upphörande med jordbruk genom offentlig auktion försälja
hela sitt förstklassiga yttre lösöre, varav särskilt må nämnas:

Hela den värdifulle nötkreatursbesättningen bestående av 14
ST. S. R. B. NÖTKREATUR, varav 2-åriga tjuren Ivö-Hero stb.
nr. 27454, (fäder 23 Magreval-Hero stb. nr. 27453 och moder 38
Svea stb. nr. 82401, vara medeltal för 6 år är 5,550) (4,12 — 229),
8 st. kor, varav 5 st. riksstamboksförda, samt 2 st. kvigor och 3 st.
mindre ungdjur.

Besättningsmedel år 1946 var 4,518/4,17 = 188.
Inom besättningen har aldrig något djur reagerat och smito-
sam kasning har aldrig förekommit.

4 st. prima arbetshästar, vagnar, maskiner och redskap av var-
jehanda slag.

Upplysningar om djuren erhållas pr tel. 115 Grevie, varifrån ä-
ven kataloger kunna rekvideras.

Djuren säljas omkr. kl. 3 e. m.
Goda tagförbindelser.

Säkrare, kände köpare erhålla betalningsansänd till den 1 okt. 1947
med vanligt äganderättsförbehåll.

Bästade den 18 april 1947.
STEN MANSSON. Bästad. Tel. 488

Auktionen på kvarn och såg.

Onsdagen den 23 ds. kl. 3 em. låter Kvarnägaren Linné Lud-
vigsson i Ebbared pr Mästocka genom offentlig auktion därstädes
försälja sin ägande kvarnfastighet Ebbared 1^a med kirkelsåg och
röjlemotor.

Inroparen erlägger vid klubbslaget 2,000.— kr. Övriga upplysn.
vid utropet och dessförinnan ägaren tel. 21 Mästocka.

LAHOLMS INKASSO- & AFFÄRSBYRA.
Tel. 80. MANDER CARLSON. Tel. 80.

Fastighets- och Lösöreauktion.

Fredagen den 25 april kl. 10 fm. låter dödsboet efter avlidna
änkefru Neta Gustafsson i Smedhult, Fagerhults socken, genom of-
fentlig auktion försälja den avlidnas kvarlåtenskap, dels fastigheten
lågsheten nr 12 Smedhult, varå finnes boningshus om 6 rum och
kök, stor ekonomibyggnad, ca: 1 tnd tomtjord, centralt läge intill
landsväg i Smedhults by, el. ljus, tax.-värde 5,000 kr., dels lösboet
säsom möbler av skilda slag, div. husgeråd, 1 symaskin, 1 radio, lin-
ne och sängkläder, gängkläder, glas, porslin, div. handredskap, ett
parti ved m. m.

Boupplockning efter Neta Gustafsson förrättas samma dag.
A lösboet 3 mån. kredit. Närmare upplysningar om fastigheten
genom underkänd.

Örkelljunga den 17 april 1947.
WERNER DANIELSSON. Telefon 117.

TRAKTORFJADERHARVAR

18- och 22-pinn.

Nya och begagn. rådsaningsmaskiner på lager.
VALLBERGA LANTMANNAFÖRENING.
Tel. 52 och 100.

Prima egendom

om 212 (unl.), därav 43 (unl.) åker
bra jord, 169 (unl.) skog och hag-
mark, tillräckliga byggnader, där-
av ny hissloga och magasin, elek-
triskt ljus, säljes av en tillfällig
företag för billigt pris. Närmare
meddelas genom

Mattssöns Fastighetsaffär.
John Bengtsson, Laholm, Tel. 29.

Laholms Tidnings

annonsexpedition är öp-
pen söndagar kl. 17 —
18.30. Tel. 299.

Lördagar stänges ex-
peditionen kl. 3 em.

Bertil Johansson i Skottorp har sökt tillstånd att med en i Yaby av Yaby socken stationerad personbil utöva beställningstrafik för personbefordran. Ansökningen avser övertagande av det Göta Magnusson i Yaby meddelade tillståndet till dylik trafik. Trafikföretag och andra, som berörs av ansökningen, äga att inom 8 dagar, räknat från den dag, denna kungörelse intagits i denna tidning, avlämna skriftliga yttranden till landsfiskalen i Skottorps distrikt, hos vilken handlingarna hållas tillgängliga.

LANSSTYRELSEN.

Vägstämma

Delägarna i vägen Knäred-Bästhult-Björkshult-Timmershult-Vippertorp-Hult-Laxhult-Västrått kallas till stämman i Knäreds kommunalrum onsdagen den 23 d:s kl. 6 em.

Möt upp mangrant. Viktiga ärenden.

Väggkommittéer.

Med B premierade
ADENNERHINGSTEN
ALFONSO

stär till tjänstgöring hos
ANTON LINDER,
Nordanå, Växorp, tel. 15 Tureby.

Nöjen

Knäreds Biograf

Tisdagen den 22 april kl. 8 e. m.
ODEMARKSPRÄSTEN.
Arnold Sjöstrand och Birgit Tengroth i en svensk storfilm.
Barnförbi.

Vallberga Biograf

Söndag kl. 8. (Barnfritt.)

Växtorps Biograf

Sönd. kl. 6.30 o. 8.30. (Barnfritt.)
Den gemytliga och trevliga filmen
HOTELL KAKBRINKEN.

FOTBOLL

Seriematch
å Växtorps Idrottsplats
söndagen den 20 april kl. 1.30 em.
SKOTTORPS IF-
VÄXTORPS BOIS.

FOTBOLL

Div. III
å Björkvalen, Ränneåsvä
söndagen den 20 april kl. 2
LAHOLMS IF B-
RÄNNEÅSVÄ GIF

FOTBOLL

Lagavallen, Knäred,
söndagen den 20 d: kl. 14.
STJÄRNARPS IF
KNÄREDS IK
Förmatch kl. 12.15: Hishults AIS
b-lag-Knäreds IK:s b.
Kl. 15.45: Samrealskolan, La-
holm, I och II kl.-Knäreds IK:s
pojklag.

Lediga platser

En duktig flicka

får plats som hembiträde vid Mellbystrand under juni, juli och augusti. Svar till "Duktig flicka", Laholms Tidning.

15 å 17-års YNGLING

erhåller anställning omedelbart.
LAHOLMS AUTOMOBILAFFÄR,
Gösta Jönsson,
Tel. 142 Laholm.

Diverse

8 met. lövved

bytes mot halm. Tel. 29 Stackarp.

Harvning o. stenröjning

utföres med traktor.
Allan Severinsson, Hishult.
Tel. 27.

Overall
Grand MagasinLaholms
landskommun.

Brandsyn förrättas med början
tisdagen den 22 april 1947.

Laholms landskommuns brand-
styrelse.

Ur på avbetalning

De bästa mörkesuren
erhållas även på för-
månlig avbetalning.
Hanna vår katalog
affären eller skriv
efter den!

TÖRE NILSON.
UR & OPTIK.
Storg. Tel. 454. Laholm.

FOLKHUSHÄLLNINGEN

Kungörelse angående förkom-
met personkort.
Till Kristidsstyrelsen har an-
mält, att det för August Jön-
sson, Lerkvarn 7, Laholm med
serieteckning 24 och nr 389976
utfärdade personkortet förkom-
mit. Med anledning härav får
kristidsstyrelsen anmoda envar,
som kan äga kännedom i saken,
att geiva sig tillkännas hos kris-
tidsstyrelsen.

Hallands läns kristidsstyrelse.

Våxorp.

Brandsyn förrättas i Växtorps
kommun med början måndagen
den 21 april.

Branchefen.

Smågrisar

köpes och säljes å följande platser
måndagen den 21 april:

Ståme kl. 8	Vindarp 10,00
Ränneåsvä 8,15	Jönstorp 10,15
Vallberga 8,30	Växorp 10,30
Melby (Gunnar Nilsson aff.) 8,45	Härsåck 10,45
Skottorp 9	Hishult 11
O. Karup 9,15	Knäred 12
Hasslöv 9,30	Skogaby 12,15
Kär 9,45	Vengby 12,30

Låg förmedlingsavgift Vanliga villkor.

KARL AUGUSTSSON.
Ysby. Tel. 31.

DEN 19 APRIL.

Vad menar byggnads-
länbyrå?

Det var en ur landsbygds syn-
punkt mycket betydelsefull fråga,
som hr Nilsson i Spåstad (bf) i on-
dags ställde till socialministern. Det
gällde de ändrade direktiv ifråga om
beviljandet av territoriell och bostads-
anskafringsplan på landsbygden,
som statens byggnadslänbyrå till-
ställt förmedlingsorganen genom cir-
kulär den 15 mars 1947. Enligt
dessa direktiv skall nämnda län till
en- och tvåfamiljshus bli beroende av
att vatten och avlopp ordnats på ett
tillfredsställande sätt inom bostads-
områden som tagits i anspråk. Herr
Nilsson frågade socialministern om
denna ansåg dessa byggnadslänby-
råns direktiv lämpliga och önskvärda
da ur landsbygds och de mindre
samhällellens synpunkt, samt, om så
inte är fallet, om statsrådet var villig
att medverka till att nämnda cirku-
lar återkallas.

Detta dekrer från byggnadslän-
byråns sida kan, såsom byråns själv
medger i ovanstående cirkulär, be-
faras medföra en kraftig begräns-
ning av egnaegensbyggnad i många
mindre samhällen, framförallt hr Nil-
sson. Det torde nämligen vara ögon-
slutligt för sådana mindre tätorter att

lösa vatten- och avloppsfrågan på
grund av den knapphet som råder
framför allt på material men också
på arbetskraft. Anläggandet av vat-
ten- och avloppsledning är i nuva-
rande läge sådana icke direkt be-
roende på vilja och initiativ från kom-
munernas och samhällenas sida utan
avgörande blir i vad mån statens
reglerande organ ämnar material
och byggnadstillstånd. Under sådana
förhållanden kan det icke vara rim-
ligt att andra statliga myndigheter
genom av dem själva utfärdade be-
stämmelser söka hindra egnaegens-
byggnader.

De mindre samhällenas möjlighe-
ter att ordna vatten och avlopp är
vidare beroende av de bidrag, som
staten utfäst sig att lämna till dy-
lika företag. Emellertid har statsan-
slagen på grund av den rådande
bristhushållningen begränsats till en
obetydligt i förhållande till inkom-
ma ansökningar och förläggande be-
hov. I statsverkspropositionen har
beräknats att vid innevarande bud-
getårs slut ansökningar om bidrag
till vatten- och avlopps företag kom-
mer att uppgå till en sammanlagd
kostnad av 150 milj. kr., motvarande
75 milj. kr. i statsbidrag. Då chefen
för kommunikationsdepartementet
äskat 5 milj. kr. för budgetåret
1947/48, kommer det även med en
kraftig ökning av nämnda anslag att
dröja många år, innan enbart dessa
bidragsansökningar kan beviljas.
Under tiden måste man räkna med
att nya ansökningar inkommer, som
säkerligen avser större kostnadsbe-
slupp än härinnan nämnda summo-
er. Det torde således stå klart att land-
bygdskommunerna och mindre be-
byggelseområden icke kan lastas för
att vatten- och avloppsledningar icke
framdrages i den takt byggnads-
länbyrån finner önskvärd.

Om byggnadslänbyråns avsikter
med avseende på vatten- och av-
loppsfrågan fullföljes, kommer det
att medföra delat bostadsbyggan-
det under de närmaste åren kommer
att koncentreras till de större tätör-
terna och dels att egnaegensbyggnad
det kommer att inskränkas till för-
månen för byggnad av flerfamiljshus.
Bägge dessa konsekvenser av byggnads-
länbyråns nyligen utfärdade
bestämmelser måste anses vara för-
enade med allvarliga olägenheter. Det
kan icke vara översenssligt att nämna
de med statsmaktens tidigare ut-
talanden att underordnade statliga
myndigheter vidtagit åtgärder, som
hått att begränsa eller helt förhin-
dra många mindre samhällens till-
växt och därmed ytterligare påskynda
flykten från landsbygden till de
större och framför allt de stora stä-
derna.

Under de senaste åren har byggnad-
en av en- och tvåfamiljshus vunnit
terräng på bekostnad av flerfa-
miljshusen, en utveckling som inte
betecknas som lycklig både ur so-
ciala och befolkningspolitiska syn-
punkter. Det kan icke vara rimligt
att byggnadslänbyråns skaffar sig
möjligheter att hejda denna lycko-
samma utveckling som innebär en
verklig höjning av bostadsstandar-
den.

Byggnadslänbyråns nya villkor
för erhållande av territoriell och bostads-
anskafringsplan torde med så-
kerhet leda till allvarliga svårigheter
för det bostadsbyggandet i mindre
samhällen som söker med statligt
stöd. Med hänsyn härtill kan det ifrå-
gasättas huruvida de ändrade direk-
tiven till förmedlingsorganen är för-
enliga med de bestämmelser, som
statsmaktens fastställt för byggnads-
länbyråns verksamhet. Det kan
även starkt betvivlas huruvida det är
ekonomiskt klokt att driva fram an-
läggandet av vatten- och avlopp i
tätter, då det inte endast är brist på
material utan det också råder en
utpräglat dyrtid.

LAHOLM

VADERLEKEN:

Utsikter för södra Götaland och
västkusten: Svag vind, först av
växlande riktning, senare syd-
ostlig och tilltagande, uppehålls-
vänder och så småningom dimma
i kustbandet och mulande från
väster, i huvudsak oförändrad
temperatur.

Kläder

för alla väder
hos

Lundins

Stegerämmandet i dag.

Som bekant kommer i dag en de-
putation från den danska väntorn
Steger till Laholm för att tillsammans
med Nordens lokalavdelning härstä-
da diskutera det blivande samarbete-
t. Den danska deputationen består
av borgmästaren, konsul Chr. F.
Caroe, f. d. borgmästare H. P. Han-
sen, rektor Vagn Møller, överlärare
Hjalmar Jensen och stadfogde C.
Karstensen.

Deputationen kommer till Laholm
med bil.

Konfirmation

Ägde i går rum i Laholms kyrka.
Sammanlagt var det 17 gossar och
24 flickor, vilka åtnjöt undervis-
ning av pastor Rolf Franzén. Efter
ps. 229 höll pastor Franzén konfir-
mationstalet med ledning av orden.
Matt. 6: 33 och därefter följde sed-
vanligt förhör. Som avslutning
sångs ps. 600: 5-6. På söndagen gå
de unga till sin första nattvardsg-
ång.

Strykning å Lagårdens.

Lagårdens tvättinrättning kom-
mer, som förut omtalats, att även
öppna en strykinrättning. Denna
förestås av fru Olga Andersson,
Halmstad, och öppnas på onsdag.
Givetvis emotes denna avdelning
med stort intresse och kommer sä-
kerligen att proportionsvis få lika
mycket att göra som tvättinrättin-
gen.

Södra Sveriges smågrishandlars
förening.

vars verksamhetsområde utgöres
av Skåne, Halland, Blekinge och
Småland, höll fredagen den 11 april
1947 ett talrik besöks årsmöte i Ö-
ckelunga. Föreningen hade under
året haft 49 medlemmar vilka till-
sammans omsatte 225,484 smågrisar
med ett sammanlagt försäljningsvär-
de av kr. 11,575,786-31.

Till styrelseledamöter för år 1947
omvaldes Erik Larsson i Ballings-
löv, ordf., samt Karl Wättil i Toll-
arp, Gunnar Nilsson i Åstorp och
Börje Nilsson i Falkenberg samt nyval-
des Einar Ekstrand i Hylstofts
och Ewald Eliasson i Åslunga.

Efter beslut i diverse förenings-
angelägenheter, enades medlemmarna
om att från och med den 1 juni 1946
under vissa betingelser betala ett
tilläggspris pr kg. för extra prima
smågrisar i avvaktan på den av Hus-
hållningsallskapet bebyggda hälso-
kontrollen beträffande smågrisar, vil-
ken avser att medföra en prisförhöj-
ning på grisar av särskilt god kvali-
tät.

Länsindelning i arkitektidrikt
— laholforslag.

I propositionen rörande ny bygg-
nadsstadga omnämnas, att byggnads-
nämnden i Laholm föreslagit,
att varje län skall indelas i arkitek-
tisdistrikt, organiserade som
kommunalförbund, och att bildan-
det av sådana sammanslutningar
uppmuntras genom sådaga bidrag
till arkitekters avlöning.
Justitieministern ansluter sig så
tillvida, till denna tanke, att han
förklarar det vara önskvärt att
länen indelas i arkitektidrikt
var och ett med en distriktsarki-
tekt. Denne bör emellertid helt av-
lösas av de berörda städerna, sam-
hällena och landskommunerna ge-
mensamt. Statsbidrag anses däremot
ej böra ifrågakomma.

"Bristlös luftskydd å aktion",

en realistisk film från "Blitzen"
mot England, visas vid det möte,
som Laholms flyktskydds-förening
anordnar å Centrumbiografen
måndag. Dessutom visas filmen
"Kriget mot hemorten" som beled-
sagas av kommentarer av mil. ass.
kapten H. Engström. Civilförsvars
direktören major U. Hjärne lämnar
en redogörelse över 1945 års
civilförsvarsutredningens beaktande.
Det blir alltså realistiska filmer
och sakkuniga informationer
mot, vilket väntas samla alla
för dessa viktiga problem intresse-
rade.

Svenska Lantmännens Riks-
förbund

har haft årsmötet och beslutat
därför fördela till förfogande år-
ende kr. 452,916 medförande 25.000
till reservfonden, 25.000 till upp-
slutningsfonden, 169,232 kr. till ränta
på kontanta insatser samt att över-
föra återstoden i ny räkning. I tur
avgående styrelseledamöter omval-
des.

Antalet industriarbetare

i Hallands län redovissas i kom-
merskollegiets senaste industristatistik
till 10,205 motsvarande
17 proc. av länets befolkning.

Fråga om Halmstad anges anta-
let till 4,216 eller 141 pr 1000 invä.

Skytte
Säsongsstart
på Kungsvallen

Skytteintresserade damer åstundas
som aktiva skyttar i
Laholms skf.

I morgon är det skyttepremiär
inom Laholms skytteförening. D.
v.s. premiär har man förstås haft
redan tidigare i så måtto att man
deltagit i kreisens tävlingar, men
den mera officiella premiären har
dröjt. Den inställer sig först i skjut-
band med, att man står upp skjut-
banan — Kungsvallen — för sä-
songen. Och där börjar skoten
att knalla i morgon bitida.

De gamla skyttarna längta
säkert efter söndagen, då de få ladda
sina gevär och pricka dit sina
femmetor, säger Laholms skytte-
förenings f. r. reklamchef, hr Hel-
ge Jönsson, när han uppvisar
Laholms Tidning å ämbetsets väg-
nar.

Men vad vet den stora skara
män i alla åldrar om den härli-
ga sport, skyttet är? Den, som en
gång varit med, slutar inte i för-
sta taget. Hur roligt är det inte, att
efter skjutet skikt, få se markör-
spårarna svänga runt pricken som
ett bevis för att skottet är en full-
träff!

— Laholms skytteförening hälsar
män och ungdomar i alla åldrar
välkomna till skjutbanan i mor-
gon, där de få ta en dust med trev-
liga och goda kamrater. Är det
något, som uppmärksammar kamrat-
skap, så är det nämligen just skyt-
teungäppet. Om man varit med
föret eller är nybörjare spelar in-
gen roll. Föreningen har nämligen
tillgång till många goda instruktö-
rer som på bästa sätt hjälper de
nya skyttarna till rätta. Ammu-
nition utdelas gratis till rekryter och
1-klassare — således alla, som ej
innehåller skyttekort eller i brons.
Alla anmälningsskyltar förekom-
mer och gevar ställes gratis till
förfogande. Denna tävling är den
första och den återkommer sedan
en gång varje månad.

En kategori som jag ytterst
 gärna skulle vilja särskilt hälsas
välkommen till skjutbanan i mor-
gon, är damerna i staden med om-
nejd. Över allt anmördes här
man inom skytteföreningarna ä-
ven en kvinnlig elittrupp — och
varför skulle inte någonting så-
dant vara möjligt även för La-
holms skytteförening? Som exem-
pel vill jag nämna, att Varbergs

nare. Motsvarande siffror äro för
Laholm 247 och 92.

Skattebesvär.

Kammarrätten har ogillat av trä-
varuhandlaren Olof Åsklund anförda
besvär över hans taxering år 1934 i
Laholm till krigsokonjunkturskatt för
7,442 kr.

Ny ransoneringsperiod för socker
och sirap

börjar i dag. Under perioden,
som varar t. o. m. 28 maj, gäller
kupongerna H 173 och H 174 till
inköpskort K 11. Tilldelningen är
oförändrad.

Byggnadstillstånd

har av AK beviljats Einar Jo-
hansson, Växorp, för bostadshus
och A. Nilsson, Lagered, Knäred,
för bostadshus samt flyttning av
ekonomibyggnad.

Landsstaten.

Länsstyrelsen i Halmstad avstyrker hos
regeringen av e. o. landskapslänsten
Harry Notelius i Karlshamn anförda
besvär över att länsstyrelsen med förbehåll
av honom föredragt t. v. uppehåll
B. Winge i Halmstad att t. v. uppehåll
en landskapslänstjänst vid länsstyrelsen.

Landsstaten.

K. m. t. har förordnat taxeringsin-
samlaren i Hallands län P. J. Kjellman
till landskamrer i länet från den
1 augusti.

Systembolagets 25-öresinsamling.

Inbringade under mars månad kronor
1,830,84, varav kommer på Laholm
650, Falkenberg 450, Varberg 140,
Halmstad 294,49 samt Båstad 163.
Hittills har insamlats 52,966 kr, som
på ett hundratal kronor när redovis-
ats till Rådda Barnen.

Ny sockerperiod.

På lördagen börjar ny ransoneringspe-
riod för socker och sirap. Under perioden,
som varar t. o. m. 28 maj, gäller kupon-
terna H 173 och H 174 till inköpskort
K 11. Tilldelningen är oförändrad.

Senaste nytt:—

Kaffet
dyrare

20 å 22 öre prisförhöjning
fr. o. m. måndag.

STOCKHOLM i dag. (TT.)

Priskontrollnämnden har en-
ligt DN beslutat, att fr. o. m.
måndag medge en höjning av
kaffepriserna, med anledning
av kaffets fördyring i export-
länderna. Ökningen blir i de-
talhandeln 20 öre pr kg. ros-
tat kaffe, för några kvaliteter
22 öre.

Konung Christians
tillstånd oförändrat

KOPENHAMN i dag. (TT fr. RB)

Kl. 8 på lördagsmorgonen utfär-
das följande bulletin om konungens
tillstånd. Konungen har sovit ganska
gott i natt. Tillståndet är oförändrat.
Temperatur 38,3. Puls 90. Andnät-
ning 44.

Hekla alltjämt
i verksamhet.

Stora mängder sten ur topp-
kratern.

REYKJAVIK i dag. (TT. Spec.)

Vid en flygobservation under
utmärkt sikt i tisdags konstatera-
des, att några av Heklas kratrar
ännu var i verksamhet. Toppra-
tern slungade ut avsevärda mäng-
der sten och ur en annan kratr
flödar alltjämt en betydande lava-
ström. På tisdagskvällen slog kla-
ra lågor upp ur dessa kratrar. På
fredagsmorgonen och kvällen fö-
rekom kraftiga eruptioner i vulka-
nens västra och mellersta partier.
Något askregn iaktogs under tors-
dagen och fredagen på ett avstånd
av 60 km. från Hekla i nordvästlig
riktning. På tisdagskvällen upp-
fattades ett kraftigt dån i Dalvik
på nordkusten, 225 km. norrut.

Kvinna dödad
av ett snälltåg

Drogs från platformen ned
under tåget.

STOCKHOLM i dag. (TT.)

Fru Märta Persing från Uttran
blev på fredagen dödad av ett sö-
dergående snälltåg på Uttran sta-
tion. Hon stod på platformen och
väntade på ett lokaltåg, då snälltå-
get passerade på andra sidan.
Fru Persing föll därvid ned från
platformen och blev överkörd.

Östra Karup

Byggnadstillstånd
har av A. K. beviljats Arthur Pers-
son, Östra Karup, för ett bostadshus
på Mälsill 1*, Ö. Karup.

skyttefilen har en damavdelning
som 30 medlemmar. Hög många
kvinnliga skyttar skall det gå att
få i Laholm med omnejd?

— Anmälningar till morgondag-
ens tävling mottages på skjutba-
nan, Kungsvallen, som är belägen
i Sandbäck. Gammal som ung är
hjärtligt välkommen!
Och därmed återgår hr Jönsson
till sin dagliga gärning. Vi rekomen-
derar stadens skytteintressera-
de att ta sig en tripp ut till Kungs-
vallen i morgon. Det blir en frisk
och stärkande promenad eller cy-
keltur i den härlika vårsolens
glans (hoppas vi!) Och en väl an-
vänd morgon i skyttarnas glada
och goda sällskap.

"Danska aftonen" i kväll väntas bli storsuccé.

Verkligt fint musikprogram på Samrealskolan.

Den "Danska aftonen" i kväll mötes med största intresse av alla musikintresserade i södra Halland. Som var att vänta av en expert som professor Abrahamson i egen skap av programupställare, är det musikaliska programmet sammansatt med kräsen smak. Det innehåller några av Danmarks vackraste sånger, varav flera ingår i den skandinaviska sångskatten. Den äldre musiken företrädes av Buxtehude, 1800-talsmusiken av Weyse och Gade, den senare musiken av Lange-Müller, Carl Nielsen och Jersild. Även i sångtexterna är det bästa inom dansk lyrik representerat — H. C. Andersen och Oehlenschläger bl. a. Med sådana medverkande artister som här kommer, har publiken att vänta sig en vacker konsert och en givande orientering över dansk musik.

Konserten äger rum i samrealskolan kl. 19. Föreningen Norden har sammankallat på samma plats 18.30. För dem så önska finns tillfälle att tillsammans med konsertvärdarna och de inbjudna representanterna från Stege deltaga i en supé på Stads hotellet omedelbart efter konserten.

FRIA ORD

UPPROP.

Inom Växtorps och Hasslövs kommuner kommer en insamling av kläder och skodon till förmån för Europahjälpen att äga rum fr. o. m. den 21 april till månadens slut. Nedan nämnda föreningar och organisationer vill härmed vädja till allmänheten att stötta insamlingen, som sker genom Röda korsets förmiddling. Kläder och skodon som skola ägnas till denna insamling i respektive skolor, eller att avhållas de, om lärarna underlättas per telefon. De, som önska stötta insamlingen genom penningmedel, torde hänvända sig till samarbetskommitténs kassörer Sander Nilsson, Karl Magnusson och Sten Danielsson. Kontanta bidrag kunna också lämnas vid de aftonunderhållning, som R. K.-kretsen kommer att avhålla i början av maj. Till denna mötesplats också med tacksamhet — varor, som komma att försälas under kvällen. Hela behållningen till Europahjälpen! Giv ditt stöd åt insamlingen!

Växtorps S. L. K. F.
Signe Johansson.
Hasslövs R. K. F.
Karl O. Nilsson.
Växtorps B. F.
Erik Pettersson.
Växtorps L. K.
Vivan Ahlmann.
Växtorps Arb.komm.
Algot Pettersson.
Grov. och Fabriksarb. avd.
Gunnar Karlsson.
Skogs- och Flott, arb. avd.
Algot Pettersson.
I. O. G. T.
Rune Jonasson.
Växtorps R. L. F.
Erik Larsson.
Hasslövs R. L. F.
Axel B. Nylin.
Växtorps S. D. U. K.
Bengt Andersson.
Växtorps S. L. U.
Lennart Pålsson.
Hasslövs S. L. U.
Tage Jönsson.
Trä- och Byggnadsarb. avd.
Malte Gustavsson.
Växtorps o. Hasslövs Rödskorsets.
Dagmar Ahlmann.

Hasslöv

Scoutupptagning
äger i morgon rum i Hasslövs kyrka omedelbart efter gudstjänsten. Uppfattningen förtäras av distriktschefen i Hallands distrikt bankassören Ljoholm, Halmstad. Sammanlagt komma 5 scouters och 3 ledare att inläggas.
Hallands scoutkår, vilken de de nya scouterna komma att tillhöra, startade strax på nyåret. Den står under ledning av folkskollärare Olov Trolle.
Fastighetsaffär.
Bilförsäljare Joel Andersson har sålt sin fastighet i Målen till lantbr. Algot Paulsson, Hasslöv.

Hishult - Danmarks järnbäraland.

Bidrog under medeltiden med mer än hälften av det dansk-norska rikets järnuppbörd.

Om man studerar danska kronans skattelistor från mitten av 1400-talet, finner man, att Hishult län bidragit med mer än hälften av hela det dansk-norska rikets järnuppbörd. Här har vi tydligen Danmarks järnbäraland. Men namnet klingar kanske främmande. Man vill nog gärna associera det med Itzehoe, den holsteinska 500-talsorten, som f. ö. fått prova på attskiltigt av det danska järnet och stället, fast inte i den mening, som vi är ute för att undersöka. Det är det naturliga att leta bland 1400-talets bakgrunder, till givetvis kunde den evigt penningnödd Kristian I inte i längden undgå att belåna en så föreslagna fastighet. Och kompassens pekare mot Ivar Axelsson Tott, som ju var Kristianens huvudbanker låda tills han av vinst, begärde att låta sig överta en roll i det politiska maktspelet i Sverige. Var skulle för resten eleven vara om inte i grytan! I Langeheks diplomatarium finns också mycket riktigt under den 8 juli 1475 en avskrift av ett gälvörde, utställt av "Hver Axelsson paa Herled", som då trodde sig nära döden, i vilket han bortsäker sin hustru "Magdalena, Korg Karls dotter, alle mile panth", dock med undantag av bl. a. "Itzhulta leen, som ligger i Holland, som jak i pante hadde af Kong Christen for fowndes, skide Englands noble, hvilket fornedde leen jak tilforne befreuet haver min moogh Arffuet Trolle ok min dotter Beata".

Hundra nobler, en summa på 60, till 70 000 kronor i nutida mynt, borde ha varit en spottvärt för en sådan mjölkko. Men Ivar utmärkte sig som bekant aldrig för någon hjärtnupenhet i sina affärer med olden, burgaren.

Efter Arvid Trolles död i början av 1500-talet återgick pante till kronan för att ett årtionde senare förädlas till Tyko Brahe (astronomens farfar), som försträckt kungen med 1 000 mark danske för "hans Naades Behov og Nytt". Några år senare befinner sig Tyko likväl bland de upproriska adelsmännen, kimpas på deras sida mot Malmö borgare och Kristians länshövdingar, och stupar i en drabbning utanför staden 1523. Ånkan, Skane, Fudelsdotter, fick emellertid behålla liden, och när hon efter ett par års inbuds efter sig med Erik Vaken alias Belle, så ställdes pantebrävet på denne.

Om länets territoriella utsträckning har vi hittills lite fått riktigt besked, förklaringsbrevet ger oss mycket sparsamma upplysningar på den punkten. Först ur protokollet från de svensk-danska gränsundersökningarna 1594-55 kunna vi konstruera fram en kartbild av det gamla länets, som gränskommunerna f. ö. tycks ha betraktat som eget land. Den svenska gränsskissningen uttrycker sig som "Skane nordligaste gränsmärke mot Halland och Småland och i protokollet gjort följande marginalteckning: "Her møter Halland". Gränsmärket är beläget i östligaste delen av Fagerhult socken, alltså raknades denna till Halland eller egentligen Hishult län. Den danska kommunen åter betraktar Majorfven för Lagan som Hallands sydligaste gränsmärke mot Småland och gör i sitt protokoll den randanmärkning, att "Her Slipper Sander Halland och Hishult län tager vidt". Länets innehavare hade tydligen önskat ett kraftigt inskräpda dess oavhängighet, man hade heller ingen brist på järn, skrot till att ladda kartvagnarna med! Jämför man sedan gränsundersökningens resultat med ett mageskiftebrev från 1574, i vilket länets gårdar och byar uppräknas, om och knappast det är avslutad, den svenska gränsskissningen, som avslutar sig ett område, som omsluter den söder om Lagan belägna delen av Knäreds socken, naggar bort sydöstra delen av Ysby och östra delen av Västorp socknar, omspänns hela Hishult (Itzhulta) socken i Hallands sydöstra hörn och dominerar Fagerhult i Skane.

Ett led i dansk ekonomisk politik under 1500-talets sista årtionden var kronodensens samlande i storgods, för vilket ändamål en hel del mageskiftningar ägde rum. På Själländ fick sålunda Ejler Krafse till Egholm avstå sina storgods till kronan o. erhåll i utbyte Itzhulta län med alla därur utgående områden, även kronoskatten, vilka uppräknas för var o. m. den 26 juli 1574. Som så bör i ett "jærnbäraland" intar järnet här ett framträdande rum; varje bonde här järnkrädd, varav man kan sluta, att järntillverkning måste ha bedrivits på varje gård.

Ejler Krafse var vid denna tid hövding på Korsör, i vilken kontakt han ståt med sitt hishultsländska gods, ge tillgängliga källor igen direkta upplysningar om. Troligen var det emellertid han, som lät anlägga en borg på en holme i Sjöbohusjön (nu Oshultssjön), som var märkligt still. Där låg borg och ladugårdsbyggnaderna vore skilda från varandra av en malsgräv, varjämte ännu en grav senare skilde hela anläggningen från land. Kanske hade Ejler valt denna stränga fortifikatoriska plan för att här få en säker fristad utan sina förfärliga; han hade nämligen i hastigt med sticket till sin hustrus svärson, Tyge Brahe, vid ett uppträde i Köpenhamn 1581 och blivit, till och med, de sista årtion åren av sitt liv irra omkring utan någon varaktig stad.

På 1600-talet grundas även stateriet Oshult, beläget en km. väster om Sjöbohus, vid öst till Smedjeln, utan liden till sin svenska förfärliga, och en dotter till Ejler, Hilleborg, antager då epitetet "til Ydermoste Oshult". Ydermoste är numera en liten by, på Hilleborgs tid var den kanske en betydande järnort, vilket i så fall förklarar, varför hon lade sig till med detta namn. Oshult omfattade ungefär hälften av länets och täckades 1625 till 159-2 tunnor hartkorn eller cirka tredjedelen av Värmdö huvudgård, det viljeda fideikommisset i halmländstrakten, som samtidigt uppskattades till 487 tunnor. Sex pund oerdt järn, osmund, motsvarande en tunna hartkorn.

Genom freden i Brömsebro 1645 avdrädes ju Halland på trettio år till Sverige, och järnhandelsöverskottet av den äldre Ejler Holk, dottern till Krafse, tyckte väl att det började mitta över hans halländska domäner, ty han sökte nu en köpare till dessamma. Gertrud Grip på Björkeberga och Skennings, bekant genom sitt kärleksvener med skalden Lars Västberg, visade sig intresserad, hon såg inte på hopplöst på den nya politiska situationen i Halland, utan liden till sina svenska förfärliga, relationer, Gyllenbergs i Småland; och 1647 köpte hon "Soboholmshöjdgården" i "Hissholms Berck, Sockn och byer", "saa vidt-udt Halland belägenas äike". Fagerhultsdelens inig sålunda äike i köpet.

Järnet intar samma rum bland skatteperdelarna hos fru Gertruds sönder, som tidigare hos Ejler Krafse. Malmvalvare skiffer och moras lyckas inte ha sinat, de ringla sig alltjämt i tjocka strängar och låta sig formigen skyfflas upp i bondens malmkärlor.

Järnhalt i denna malm kunde stundom närma sig femtio procent, i regel var den dock betydligt mindre, och bonden fick vara glad, om han kunde få femten - tjugo kilo järn av hundra kilo malm. "Tjvinningsstaten" var kanske primitiv ännu på 1600-talet, varför mycket järn stannade kvar i slagen. Ursprungligen gick man till väga på det sättet, att man grävde en grop i en backe, vilken skoddes med sten och sedan påfylldes omväxlande med ved och malm och tuffades på. Vid den följande förbränningen urskades en del järn ur malmen, och när ingen var utbränd låg järnet i kimpbar bland slagen, vilken sedan avlägsnades genom om-smältning och hurning. Längre fram anskaffades hand- eller trampbäljar, genom vilka förbränningen underlättades och fick större effekt. Ett stort steg i utvecklingen var, när man tog vattenkraften i åarna i sin tjänst för driften av blåslagnarna. Den metoden var bekant i Halland redan under 1100-talet, så utomslas järnmöller, "molendino ubi fabricatur ferrum", och användes även i det gamla järnbäraland i Smedjeln, som ligger genom Hishults och Västorp socknar, vilka slagen och ruinkullar om en lång rad av gamla järnmöller, smedjor och järnhammar, fru Anna Rud på Vallen, syster till Sofia Brahe-Bolle, förlorade sitt osmundjörn till Loholm, där hon hade en järnhammare vid forsarna och där hon även drev skeppsfart för sina produktor. Hundra år senare hade stadens borgmästare ledningen av denna industri och handel.

Redan på 1500-talet började emellertid det svenska bergsjärnet tillgripa mynnar. Peter Skram på Kalmar för sålunda ofta kunglig befallning att anskaffa järn från Sverige. Myrjärrar kunde nämligen inte användas till gjutjärn. Därtill var det för kallfattigt. Men däremot kunde

de det vara ett utmärkt smidesjärn och ett prägligt stål.

I den mån myrjärrat undanträngs förblevar glansen över Sjöbohus, ägarna få ekonomiska bekymmer att kampa med, och i slutkapitlet av de båda stateriernas historia får man bevidna de sista ägarnas, Fredrik och Fritz von Ekenstens, heroiska kamp mot de överhandtagande svärhögerna. Sedan 1876 är godset i svenska statens ägo, d. v. s. så mycket som då var kvar av dessamma, ty större delen hade 1812 sålts och styckats ut till landbönderna. Och nu susar kronoparerna över de gamla myr-malmssmältorna.

I Fagerhult hade järntillverkningen en andra blomstringsid under början av 1600-talet, då ett järnverk inrättades i Fedingshults och Sandhults strömmar av en tysk bergsman, Jakob Petz. Danska staten uppmuntrade industrien genom att upplåta dispositionsrätten över Fedingshults och Sandhults gårdar i Fagerhults socken samt Västra och Östra Ringarps och Persköps gårdar i Orkel-lunga socken för ändamålet.

Men då hade redan järntillverkningen i Skane gamla anor, och järnverket i Fagerhult bör därför skräddas ut ett annat historiskt sammanhang än sambandet med Itzhulta län.

Peder Dage.

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

de det vara ett utmärkt smidesjärn och ett prägligt stål.

I den mån myrjärrat undanträngs förblevar glansen över Sjöbohus, ägarna få ekonomiska bekymmer att kampa med, och i slutkapitlet av de båda stateriernas historia får man bevidna de sista ägarnas, Fredrik och Fritz von Ekenstens, heroiska kamp mot de överhandtagande svärhögerna. Sedan 1876 är godset i svenska statens ägo, d. v. s. så mycket som då var kvar av dessamma, ty större delen hade 1812 sålts och styckats ut till landbönderna. Och nu susar kronoparerna över de gamla myr-malmssmältorna.

I Fagerhult hade järntillverkningen en andra blomstringsid under början av 1600-talet, då ett järnverk inrättades i Fedingshults och Sandhults strömmar av en tysk bergsman, Jakob Petz. Danska staten uppmuntrade industrien genom att upplåta dispositionsrätten över Fedingshults och Sandhults gårdar i Fagerhults socken samt Västra och Östra Ringarps och Persköps gårdar i Orkel-lunga socken för ändamålet.

Men då hade redan järntillverkningen i Skane gamla anor, och järnverket i Fagerhult bör därför skräddas ut ett annat historiskt sammanhang än sambandet med Itzhulta län.

Peder Dage.

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Från Krokån till Alaska o. retur.

En sydhallänsmäns livsöde, berättat av J. P.

Han var bondson, född 1879. Vi gick i Korsevika skola tillsammans, vi hade rätt så lång skolvägg och det kunde hända ibland att tvorne pojkar i flokken, på vägen från skolan råkade i luven på varandra, men då tog alltid Per, vi kunna ju kalla honom så — den svagare parti och ryckte alltid vägen den, hans egen bror. Ja Per var en hederstog, inte tu tal om det och som han tillika var en av de starkaste vågade inte just någon av oss "mucka", när han hade sagt sitt, sista ord.

Han hjälpte sin far på åker och ång, i skog och mark, då han icke gick i skolan, men på sin fritid kunde det hända, att han drog sig tillbaka för sig själv, tvirigt stude-rant, så geograf och sin kart-bok. Han var en sådan, som en av våra skaldar besjunger i sången:

Hans lust var äventyr och fara — finge han försöka bara — ville han sin kraft ej spara, rätt och sanning käckt försvära, vart än ödet honom drev.

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

Markaryd — Veinge järnväg byggdes den tiden och genom att göra sig ett år äldre än han var fick han arbete i en grusgrupp. Där arbetade han med sådan iver att hans äldre kamrater sade att han skulle lugna sig, ty annars skämde han ut dem inför basen och andra överordnade. Omsider hade han sparat ihop, så att han kunde köpa en biljet till U. S. A., hans

långans land. Hans första plats var hos en farmar, men där var lönen trots sträng och lång arbetsdag inte mycket bättre än på slätten hemma i Håk.

Därför stannade han ej längre här utan for till Chicago och fick plats vid de stora slakterierna, som det slagats årslön 1500 svin, 750 nötkreatur och 1 000 får, allt pr trimma.

Men detta massdödade av djur blev hans källiga sinne i längden för tröst och så for han till Utah, inte för att bli mormon utan nästan mest av nyfikenhet. Han var där ett par års tid men inte ens en hustru skaffade han sig där, långt mindre flera. Han talar om, att i Saltstaden, Utah, finnes ett tabernakel, som rymmer 13 000 personer, samt ett praktfullt tempel, som det tog 40 år att bygga (1852-1892). Men så ville han se om Stilla havet verkligen var så stilla, som namnet angiver och för så till San Francisco och blev eldare på en båt, som gick till Honolulu och Pearl Harbour, staden och hamnen, som japanerna för lite illa med i sista världskriget.

En tid häfter fick väl Per guldfibern i blodet och för så till Alaska, landet som U. S. A. köpte av Ryssland år 1867 för 7 200 000 dollar och som har Sveriges storlek cirka 3 gånger. Här tyckte Per, han var kommen i sitt rätta element, icke därför, att han här fick några goddagar, nej långt därifrån, men den stora friheten tillät honom hans frihetsälskande sinne. Det är med strålände ögon, han berättar om sitt älskade Alaska, var jag jag besöker hans nuvarande revna hem i hans hembygd. Han har många gånger stått på Alaskas ästligaste udd och kunnat vid klart väder se det ryska Sibirien över det endast 92 km. breda Beringssund, som ingensides är djupare än 50 meter.

Bland det första man hade att göra, när man kom till Alaska, var att gå ut i skogen och hugga ned några av de vackraste träd man såg och så bygga sig en stockstuga. Därifrån måste man vara försedd med en bra yxa. Därnäst måste man ha ett gevär för att skaffa sig en orre, tjäder eller något annat matnyttigt i grytan. För det tredje måste man ha en spade till själva guldgrävningen. Och nu låter vi honom själv berätta.

Jag var fattig ibland och rik ibland; vissa dagar hade jag i min tjänst en hel liten stab av arbetare, andra dagar hade jag bara två, och sålunda följde jag på ett sätt, som jag hade varit barmän, så han kunde göra sig ett rikligt utval av de olika skolorna, som han hade fått i sin tjänst. Tre av de strändande skolorna vid Båstad ståt emellertid inte hårdare fast, än att de kunde ta sig ut igen, när övrigt var över. Då grät skaparna på benars åndeles här nedanför, den hade skuffat.

En annan gång strändade en gånge innan last än barlasten, och i den rykande sydvästan måste hon storsejlet vid Värdön. Då hade skaparen intet annat att göra än segla för focken var det än här på. Och det var just hitåt, hon körde på, och det så visade om heune. Gasen blev fullständigt vrak, och så mycket som var löst såldes här på platsen. På stormasten var en präktiga vanter av hampa, och den åtog sig kustvärt Friberg ta ner för tjugo kr. Jag och Sven Jonsson skulle hjälpa honom och ha fem kr. för besväret. När Friberg komat de sin vandrarna, gick han till väders, han hade varit barmän, så han kunde göra sig ett rikligt utval av de olika skolorna, som han hade fått i sin tjänst. Tre av de strändande skolorna vid Båstad ståt emellertid inte hårdare fast, än att de kunde ta sig ut igen, när övrigt var över. Då grät skaparna på benars åndeles här nedanför, den hade skuffat.

En annan gång strändade en gånge innan last än barlasten, och i den rykande sydvästan måste hon storsejlet vid Värdön. Då hade skaparen intet annat att göra än segla för focken var det än här på. Och det var just hitåt, hon körde på, och det så visade om heune. Gasen blev fullständigt vrak, och så mycket som var löst såldes här på platsen. På stormasten var en präktiga vanter av hampa, och den åtog sig kustvärt Friberg ta ner för tjugo kr. Jag och Sven Jonsson skulle hjälpa honom och ha fem kr. för besväret. När Friberg komat de sin vandrarna, gick han till väders, han hade varit barmän, så han kunde göra sig ett rikligt utval av de olika skolorna, som han hade fått i sin tjänst. Tre av de strändande skolorna vid Båstad ståt emellertid inte hårdare fast, än att de kunde ta sig ut igen, när övrigt var över. Då grät skaparna på benars åndeles här nedanför, den hade skuffat.

En annan gång strändade en gånge innan last än barlasten, och i den rykande sydvästan måste hon storsejlet vid Värdön. Då hade skaparen intet annat att göra än segla för focken var det än här på. Och det var just hitåt, hon körde på, och det så visade om heune. Gasen blev fullständigt vrak, och så mycket som var löst såldes här på platsen. På stormasten var en präktiga vanter av hampa, och den åtog sig kustvärt Friberg ta ner för tj

2 Söndagen e. Påsk.

Sabbatstankar

I ären kallade till att bevisa
tålmod, då ju Kristus själv
led för eder och efterlämnade
ät eder en förebild, på det att i
skullen följa honom och vandra
i hans fotspår.

1 Petr. 2: 21.

Vi skola vara tåliga, vi skola
leva vårt inre liv oberoende av det
yttre. Det är svårt, mycket svårt
och lyckas aldrig fullkomligt, men
vi skola försöka. Vi mötgå och
bekymmer, i sjukdom och lidande
kan det kännas omöjligt att vara
nöjd med sin lott. Om vi grubbla
och jämföra oss med andra människor,
som få leva sitt liv i solskens-
strål, blir lidandet ett problem, som
aldrig löses men tvärtom blir mer
och mer oölsligt och orättvist,
bördan blir allt tyngre och tyngre.
Dagen blir allt mörkare och mörkare
natten blir sömnlös. Vår egen
tänker bli en plåga, som välar oss
ständig oro. Om vi så här korset,
kunna vi aldrig vara tåliga.

Men det finns en, som kan lära
oss att vara tåliga och undergiva
sig. Jesus vår Frälsare kämpade
sin bittra kamp i Getsemane och
vann en härlig seger, han bjöde
sin egen vilja under Guds vilja och
stod sedan främmande upp att gå
den till mötes. Se på Jesus, så får
du tålmod! Det kan du ej skapa,
det kan ingen läkare ge dig, ingen
människa i hela världen. Det är
anden, som överviner vårt natu-
rliga sinne. Jesus lär sina lärjün-
gar att bedja den tredje bönen och
gör dem undergiva, såsom han
var. Tänk så! Detta är Guds vilja.
Detta måste jag gå igenom. Kan-
ske det blivit är en tillfällig
prövning, som snart går över. Herren
hjälper. Den tanken ger oss nytt
mod och lär oss att hoppas på bättre
tider, det klarar, det ljusnar.

Att slå bort mörka tankar är en
stor konst, som Herren lär de si-
na. Han har uppenbarat vem Gud
är, vår kärleksrike Fader, som men-
nar väl även med lidandet. Det är
en naturlig sak, en ljungens eld,
som renar vår själ från slagg
och låter oss genom bedrövelsen gå
in i den himmelska härligheten.
Till vår inre förbättring bliva vi
prövade. Vi avkläddas i det yttre
för att förändras och slutligen
fullkommas i en högre tillvaro, där
inlet stoft tynger andens vingar,
där inlet ont, inlet syndigt, själ-
viskt och orent besittit våra kär-
ter. Den, som aldrig lidit, förstår
ej livet, fattar ej att lidandet är en
reningsprocess, som själen måste
genomgå för att möta Gud. "Så
går du de renhjärtade, ty de skola
se Gud". Med de orden har Jesus
lärt oss att med tålmod bära våra
kärter, och den, som rätt fattat den
sanningen, kan t. o. m. tacka Her-
ren för den tuktan, han fick. Det
är nådens under på lidandets
läger, ett under, som ofta har skett,
att bevisats, så att de kringstå-
ende fallit i förundran.

Därill fordras en stark tro, och
den få, om hjärtat står öppet för
Anden och vilja lämna oss åt Her-
ren. Se på Jesus, så får du kraft
till tålmod! Frälsaren var i stän-
diga gemenskap med sin himmelske
Fader. Därav fick han kraft att
utgå. Så få även vi kraft från höj-
den. "Som din nåd så skall din
kraft och vara." Det få vi erfara.
Vad vi på förhand ansågo vara o-
möjligt att tåla blir möjligt, när
stunden kommer. Herren övar oss
att bära bördan utan att klaga.
Detta är en hemlighet för världen
men full av verklighet för en tro-
ende människa. Det kristliga tål-
modet är en daglig gåva av Gud.

Ju mer Herren får öva oss i tål-
modets heliga konst, desto mer vill
börjas Jesu bild i våra tankar,
känslor och föreställningar, så att
vi efterlikna honom och bliva så
till sinnes, som han var. Vad som
tycks vara en svår olycka kan så-
lunda bliva vårt allra bästa.

Se på Jesus, så lär han dig vänta!
Det är en stor konst att tålligt
vänta på hjälp och lake förtröstan.
Och skulle ej hjälpen återkomma,
finns tilliv det sista, det största
hoppet kvar, det eviga, saliga li-
vet, där ingen sorg eller klagan
eller plåga skall vara mer. Det hop-
pet ger oss tröst och styrka till att
följa Herren i tålmod, ty vi vänta
att få möta Gud och våra kära,
som gått hem före oss. Hela vårt
liv är en väntans tid, och närmare
komma vi det saliga hemmet för
varje dag. I den förvisningen kun-
na vi vara tåliga och prisa Herren.

Predikoturer

Laholm 10 skrm., hgm., nvgr. p.
Pranzen, tisd. församling, 6.
missionskretsens årsmöte.
Veinge 10 hgm. m. nvgr. kh. Ljung.
Tjärby 1 hgm kh. Ljung, 2,30 barn-
gdj.

Mästiska hgm sammanlyst med Ve-
inge, buss avgår fr. Allared kl. 9,
från Mästiska 9,20.
Mästiska skola 2 em. gdj. kmn.
Ryden.

Knäred 9,30 söndagssk, 10,30 hgm.
kh. Eriksson.
Svenshults skola 3 em. gdj. kh. E.
riksson.

Hishult 10 hgm. kh. Gustafson.
Västorp 12,30 barngdj., 1,30 em.
hgm. vice p. J. Eriksson.
Nordanå skola 5 em. gdj. p. Eriks-
son.

Hasslöv 9,30 hgm. p. Eriksson.
Ränneslöv 1,30 em. hgm. kpr. Pers-
son.

Ysby 9,30 hgm., skrm., nvgr. kpr.
Persson.

Ostra Karup 10 söndagssk, 1 em.
hgm. kh. Norberg.
Skummeslöv 10 hgm. kh. Norberg.

Hinneryd 10 söndagssk, 2 em. (obs.
tiden) hgm. f. direktor pastor
Kjellberg, Strängnäs. Därefter
anförande om Sv. Kyrkans diako-
nisk verksamhet av pastor Sjögren.

Sång av Hinneryds kyrkokör. Koll. till
Sv. Diakonistillskapp.

Ryds skola 7 em. församlingsof.
Föredrag med ljudbilder över
ämnet "Kyrkan inför tidens nöd".
Pastor Sjögren. Korsäng, Koll. till
"Diktningsskolan".

Båstad: hgm. m. skrm. o. nvgr. 2.
1 dag lördag konfirmation 4.

Laholm, Salemskyrkan: Söndag 10
fm. Söndagsskola; 11 fm. Predikan,
p. Almborg. (em. Se Tabernaklet,
Veinge). Måndag 7 em. Bönemöte.
Onsdag 5 em. Juniormöte; 8 em.
Veckomöte, Almborg.

Hishult, Betanla: Lördag 4 em. Ju-
niorernas församling. Uppbyggel-
set, Almborg och Evangelisterna.
Servering. Allm. inhj. Söndag in-
ställt (se Tabernaklet, Veinge).

Torsd. 7,30 em. Veckomöte, E-
vangelisterna. Fredag 5 em. Juni-
ormöte.

Vallberga, Missionshemmet: Lördag
8 bön. Söndag 10 a-skola. Tisdag
8 bibelstudium, brödsbrytelse, p.
Sjögren.

Veinge

Kommunalfullmäktige i Veinge
ha haft sammanträde under ord-
förandeskap av Edvin Nilsson. Axels
tor, Räkenskapsnämnda godkändes.

Till ledamöter i valnämnden för
Veinge valdistrikt valdes Alvin Gus-
tafson och Bernhard Karlsson, Ve-
inge, Ivar Strömberg, Antorp, och
Sile E. Nilsson, Adala. Suppl.: Fri-
dolf Johansson, Skogby, och Oskar
Strömberg, Götörp.

För Mästiska valdistrikt valdes
Svenner Johansson, Hjalmar Ahl-
kvist och Sixten Risberg, Mästiska.
Samt Agard Karlsson, Allared. Supp-
leanter: Henning Johansson, Mästika,
och Carl Berg, Ebbared.

Till huvudmännen i Veinge sparbank
valdes Henning Larsson, Bröstorp,
och Adolf Larsson, Skattgård. Till
ombud att närvara vid bildande av
den planerade samarbetsnämnden för
Höks härad valdes hr. Edvin Nil-
sson, Axelstorp, Konrad Jakobsson,
Kullsgård, och Agard Karlsson, Al-
lared.

Distriktsbarnomsörkan
Kristina Carlsson i Veinge har be-
gårt att få stå kvar i tjänst efter
uppnådd pensionsålder.

Båstad

Postdirektionen tillstyrker hos
generalpoststyrelsen postkontors-
redningens förslag att postexpe-
dientstjänsten vid postkontoret i Bå-
stad skall från 1 juli utlysnas mot
en första postexpedienttjänst i lö-
neklass A 13.

Mel. Sv. sp. 15.

Som guldets halt i elden prövas,
Så luttar du, o Gud, min själ.
Var gång du låter mig bedrövas,
Med sorgens kalk dig menar väl.
Men skänk mig kraft att hårdta ut,
Till dess min präsvikt är slut!

O du, som sagt: Jag är densamme
Allt intill eder älderdöm.
Mig led, mig hjälpl, tills jag är
framme

Och står i Salems helgedom!
Jag trygg mig sluter till ditt
bröst.

Min barnoms Guds, min älders
tröst.

Paul Nilsson.

VAR UNGA LITTERATUR:

Västgötasägnernas diktare.

För LAHOLMS TIDNING av INGVAR WAHLÉN.

Barne-Asaka socken i Väster-
götaland ligger en gård som heter
Annestorp. I många generatio-
ner har den tillhört samma släkt.
Just från den gården härstammar
Gunnar Falkås, mannen, som lärt
sig skriva efter det berättade. Han
har lärt sig att hålla en berättelse
flytande, tagit vara på alla detal-
jer i en historia han hört — skapat
välkomna episoder av de gamlas
skrock.

Falkås var ende sönen till lan-
brukare Gustafson. Allt tycktes
därför tala för att sonen skulle bli
ägare av gården. Men Falkås ville
läsa, och han fick sin vilja fram.
Sattes i Vara samrealskola där
han var ganska god lärjunge, med
särskilt intresse för språket. Men
i realskolexamen "sprack han".
Det visade sig att han inte kunde
godkännas i svenska språket!
Gustafson tog då sin son till jord-
bruket igen. Falkås har nog inte
ängrat detta, ty han är själv, se-
dan tio år tillbaka, bonde på fä-
dernegården.

Mig tycks det underligt att Falkås
kunnat underkännas i svenska
språket. Efter många år kommer
han framträdande som en mycket
lovprisdar författare. Mest förefäl-
ler det som om Falkås i sin ung-
dom totalt hängivits till att fanta-
sien och på så sätt mistat skol-
läran ämnen. Hans lärare känner
nog ganska förundrade — eller
till och med, snopna.

Falkås hann bli 26 år innan han
debuterade. Det var med boken
Dödens då, som underbrik-
stär Allvarsteyken och humores-
ker. Bäst förefaller humoresker-
na vara. Ibland kan det visserligen
urarta i rena bondkomiken, den
komik som författarna i regel vill
kalla bondens. Man måste neka till
att sådan humor finns på lands-
bygden. Men detta är också den
enda egentliga svagheten. Sedan
måste det erkännas att Falkås i
många avseende, redan här, visat
sig vara en god berättare. Boken
är full av handfatta humor, stilen
är i de flesta fall säker — har en
väd han vill säga och han säger
det på sitt eget sätt, säkert och
utan försköndade krusiduller.

Historien "En ung mans väg" är
avgjort den bästa. Här har Falkås
på ett dräpligt och roande sätt be-
rättat om nämndemans dräng, som
vill ha dottern till hustru. Gi-
velsvits gillar inte nämndemannen
och på punkta giften, som alla andra
rika bönder har kan helt andra
planer för sin dotter. För säker-
hets skull avskedas drängen, som i
förtroendet tar till flaskan och
uppför sig på allt sitt landervär
En ung mans väg till en pigu går
sällan rakt — tusen avvikrokar skall
i regel till — men i denna berättel-
se låter Falkås linjen hållas.

Drängen får sin nämndemansdotter.
Sirapaiserna och vedemödrarna
na innan de få sker kan inte lätt
refereras. Det skall vara Falkås
fantasi och humor, som skall kun-
na skapa dessa episoder, man njuter
av att läsa om dem.

I flera av de följande historier-
na får man njuta av hans fantasi
och handfasta humor. Hans stilt-
ärter berättelser med en skärpa,
som imponerar. Hans pennas
full av kvicka infall och man blir
till och till överraskad vid läsän-
det av boken.

Falkås ser livets befingdheter,
han förstår själv att njuta av dem,
och han låter också läsaren få en
klar bild av stolligheten. Men i
hans allvarssammare noveller för-
står han också att hoppa en massa
sorgliga händelser, flera av dessa
berättelser slutar i katastrof. I-
bland tyckes det saknas den rätta
samförståelsen mellan innehåll och
form.

Man kan inte bedöma detta verk
på samma sätt som de andra. I ri-
kiken av detta måste man anta att
Falkås skrivit boken för ungdom.

Efter åtta år kommer så Falkås
igen. Denna gång med ett historisk
verk, som antagligen skrivits för
ungdom. Det var De fredlösa, en
berättelse från Engelbrekts dagar.
Man kan inte bedöma detta verk
på samma sätt som de andra. I ri-
kiken av detta måste man anta att
Falkås skrivit boken för ungdom.

De fredlösa får nog anses mest
som en parentes i Gunnar Falkås
författarskap. Han var i denna
komment bort från sitt rätta ge-
bit, landsbygden och de mustiga li-
tterierna.

År 1942 kom hans hittills mest
omtalade bok. Det var Gökult,
med vilken han vann andra pris i
LTP:s förlägs pristävling om en mo-
dern bondeskildring. Det var i
denna tävling Sven E. Salje tog för-
sta pris.

Händelserna i boken utspelas å-
ren 1399-1401. Falkås har här
tagit eleven full av de problem,
som ställs på landbrukare och ar-
betare på landet. Det är organisa-
tionsfrågor och sammanträde,
AIV-förordningar och meje-
lantjuktation. Han berättar om
några framstärkande vngingar
— tjuktation — som består av
Nollavik, assistenten Nils och
Johan Andersson på Nollavik.
Johan Andersson har en gård, som
han som ensam måste sköta. Inget
fruntimmer blir hos honom. Han
har otur i alla kärleksaffärer. Ett
par tillfälliga beredskapsflickor
misslyckas han med. Den ene en-
nas vara mer religiös än arbets-
duglig på gården. Johan råkar till
slut i fejd med en triskomakare
Johan, sin gård och till slut stan-
da — Blå Sigge — vilken får Johns
lagard att brinna. Till sist säger
Nu kommer visst avsnitt om för-
hållandet mellan land och stad.

Att denna romanen inte har bli-
vit en verklig litterär framgång be-
ror nog mest på att den brister i
kompositionen. Det är många gå-
nger slarvig uppläggning på boken.
Falkås är hetsig och snirklig, le-
ver på blåsinsnabba iakttagelser.
Han har inte energi nog att lägga
upp ett schema för sina händelser.
Ibland kan det avbrytas ganska
tvärt — man opponerar sig av bo-
kens slut som saknar verkligt sam-
manhang.

Men Falkås har sitt sätt att se
på människan. Han är humorist
— inte burdos och rå — en viss
förföring märks i bondkomiken. På
sina bild utvecklar han en komisk
filosofi. Allt har sin förklaring i
tingen. En skriver han på ett
levers på längre avstånd från jor-
den och är alltså mer romantisk än
den koribente, den jordnära. Han
är en av våra allra dyraste be-
rättare. Man njuter av hans bö-
cker tillfull, helst om man själv
lever i hans miljö, ser hans folk.
Han är kvick och rapp i pennan.
Skrivern med en övad stil, visar att
han kan skriva på ett egenartat
författarskap, utan konstiga vänd-
ningar. Då man läser om hans per-
soners dialoger och repliker för-
står man att Falkås lärt sig att
lyssna på rätt sätt. Det är så en-
kelt, sant, men ändå galghumorist-
iskt dräpligt. Han fångar alla de
originella drag en person har, just
i berättandet av detta blir hans
stil mäterlig. Den blir rask och
dräpligt, träfsaker och full av up-
finningsrikedom.

Falkås är en diktare som vill
skriva om det han hört. Gamla säg-
ner lever upp i hans böcker.
Främst märks detta i Viomen.
En berättelse om hat, kärlek och
sällsamma ting. Den röda tråden i
dena boken blir viomen, som
uppenbarar sig en gång vart hund-
rade år. Den då de ser ormen
blir begåvad med en övermånsklig
förmåga på gott och ont. Den för-
sta som får se den är Sara på In-
tåket, som i bokens begynnelse är
en gammal hatfull käring, som
blivit sviken av sin trolovarde i sin
ungdom. Efter henne får Maja på
Hulta syn på ormen och kraften
övergår till henne. Men hon vill

i tonären. Det saknas visserligen
inte spänning och romantik —
men karaktärerna är vagt och o-
bestämt tecknade.

Här och var måste man opponera
sig mot hans stil. Den är att pris-
i kanslivsvenkan, en smula
krystad och högrävan. Boken
är nog mest att anse som ett ut-
slag av hans historietresse.

De fredlösa får nog anses mest
som en parentes i Gunnar Falkås
författarskap. Han var i denna
komment bort från sitt rätta ge-
bit, landsbygden och de mustiga li-
tterierna.

År 1942 kom hans hittills mest
omtalade bok. Det var Gökult,
med vilken han vann andra pris i
LTP:s förlägs pristävling om en mo-
dern bondeskildring. Det var i
denna tävling Sven E. Salje tog för-
sta pris.

Händelserna i boken utspelas å-
ren 1399-1401. Falkås har här
tagit eleven full av de problem,
som ställs på landbrukare och ar-
betare på landet. Det är organisa-
tionsfrågor och sammanträde,
AIV-förordningar och meje-
lantjuktation. Han berättar om
några framstärkande vngingar
— tjuktation — som består av
Nollavik, assistenten Nils och
Johan Andersson på Nollavik.
Johan Andersson har en gård, som
han som ensam måste sköta. Inget
fruntimmer blir hos honom. Han
har otur i alla kärleksaffärer. Ett
par tillfälliga beredskapsflickor
misslyckas han med. Den ene en-
nas vara mer religiös än arbets-
duglig på gården. Johan råkar till
slut i fejd med en triskomakare
Johan, sin gård och till slut stan-
da — Blå Sigge — vilken får Johns
lagard att brinna. Till sist säger
Nu kommer visst avsnitt om för-
hållandet mellan land och stad.

Att denna romanen inte har bli-
vit en verklig litterär framgång be-
ror nog mest på att den brister i
kompositionen. Det är många gå-
nger slarvig uppläggning på boken.
Falkås är hetsig och snirklig, le-
ver på blåsinsnabba iakttagelser.
Han har inte energi nog att lägga
upp ett schema för sina händelser.
Ibland kan det avbrytas ganska
tvärt — man opponerar sig av bo-
kens slut som saknar verkligt sam-
manhang.

Men Falkås har sitt sätt att se
på människan. Han är humorist
— inte burdos och rå — en viss
förföring märks i bondkomiken. På
sina bild utvecklar han en komisk
filosofi. Allt har sin förklaring i
tingen. En skriver han på ett
levers på längre avstånd från jor-
den och är alltså mer romantisk än
den koribente, den jordnära. Han
är en av våra allra dyraste be-
rättare. Man njuter av hans bö-
cker tillfull, helst om man själv
lever i hans miljö, ser hans folk.
Han är kvick och rapp i pennan.
Skrivern med en övad stil, visar att
han kan skriva på ett egenartat
författarskap, utan konstiga vänd-
ningar. Då man läser om hans per-
soners dialoger och repliker för-
står man att Falkås lärt sig att
lyssna på rätt sätt. Det är så en-
kelt, sant, men ändå galghumorist-
iskt dräpligt. Han fångar alla de
originella drag en person har, just
i berättandet av detta blir hans
stil mäterlig. Den blir rask och
dräpligt, träfsaker och full av up-
finningsrikedom.

Falkås är en diktare som vill
skriva om det han hört. Gamla säg-
ner lever upp i hans böcker.
Främst märks detta i Viomen.
En berättelse om hat, kärlek och
sällsamma ting. Den röda tråden i
dena boken blir viomen, som
uppenbarar sig en gång vart hund-
rade år. Den då de ser ormen
blir begåvad med en övermånsklig
förmåga på gott och ont. Den för-
sta som får se den är Sara på In-
tåket, som i bokens begynnelse är
en gammal hatfull käring, som
blivit sviken av sin trolovarde i sin
ungdom. Efter henne får Maja på
Hulta syn på ormen och kraften
övergår till henne. Men hon vill

inte något ont, trots detta betrak-
tas hon som trollkona, bygdens
folk drar sig undan henne. Men en
ung grannskosbarn, Lars, föräls-
kar sig i henne och efter åktens-
det försvinner folket på. Då
hennes man en dag skadar sig i
benet kan Maja inte hjälpa, utan
han förblöder.

Boken tar dock inte endast om
detta. Falkås vill ha mycket folk
i sina romaner, han vill se och skil-
dra flera originella personer. Han
talar om Hulta-Petter, som utför
stordåd på ett torg. Dikar och sår
— skvador och gläds — tills han
får ett bakslag. Då förvandlas han
till en suput, som tillsammans med
en f. d. soldat, Stolla-Hjelte, le-
ver om med tattare och löskfolk
på Ruskafliks krog.

Till sist dömes han efter ett rän-
n till döden och avrättas. Vän-
nen Stolla-Hjelte drar sedan om-
kring med hans dödsdöla — den
blir hans förnämsta vapen mot
vikenliga personer. Ibland kan
han i ensamheten skola med skal-
len — berättar historier för sin gam-
le vän Hulta-Petter — numera
lugn och stillsam i grinande att-
tyd på skänken.

Hela boken är fylld av både gri-
pande och skrättretande situatio-
ner. Falkås ser kanske inte så
djupt, men han har förmågan att
tala om vad han vill skall hända.
På sina ställen når han toppen av
sin kunskap. Det är i makarna
marknadssener, i dryckessgille och
andra vansinniga uppträde. T. ex.
Stolla-Hjeltes försök att med en
täljkniv nedskära en jätteek sedan
patron Pako Loman lovat bort sin
gård åt den som lyckas. Boken är
en berättelse som rymmer mycket
händelser — historier är aldrig
död, man lever med i den ända tills
den är slut.

Sist i raden av Falkås böcker
jag läst är Erlandson finner melo-
din. Titeln är det sista i den ro-
manen. Man skulle kunna tro att
det är en inlägsnande roman till
Sigge Stark och Majken Cullborg.

inte något ont, trots detta betrak-
tas hon som trollkona, bygdens
folk drar sig undan henne. Men en
ung grannskosbarn, Lars, föräls-
kar sig i henne och efter åktens-
det försvinner folket på. Då
hennes man en dag skadar sig i
benet kan Maja inte hjälpa, utan
han förblöder.

Boken tar dock inte endast om
detta. Falkås vill ha mycket folk
i sina romaner, han vill se och skil-
dra flera originella personer. Han
talar om Hulta-Petter, som utför
stordåd på ett torg. Dikar och sår
— skvador och gläds — tills han
får ett bakslag. Då förvandlas han
till en suput, som tillsammans med
en f. d. soldat, Stolla-Hjelte, le-
ver om med tattare och löskfolk
på Ruskafliks krog.

Till sist dömes han efter ett rän-
n till döden och avrättas. Vän-
nen Stolla-Hjelte drar sedan om-
kring med hans dödsdöla — den
blir hans förnämsta vapen mot
vikenliga personer. Ibland kan
han i ensamheten skola med skal-
len — berättar historier för sin gam-
le vän Hulta-Petter — numera
lugn och stillsam i grinande att-
tyd på skänken.

Hela boken är fylld av både gri-
pande och skrättretande situatio-
ner. Falkås ser kanske inte så
djupt, men han har förmågan att
tala om vad han vill skall hända.
På sina ställen når han toppen av
sin kunskap. Det är i makarna
marknadssener, i dryckessgille och
andra vansinniga uppträde. T. ex.
Stolla-Hjeltes försök att med en
täljkniv nedskära en jätteek sedan
patron Pako Loman lovat bort sin
gård åt den som lyckas. Boken är
en berättelse som rymmer mycket
händelser — historier är aldrig
död, man lever med i den ända tills
den är slut.

Sist i raden av Falkås böcker
jag läst är Erlandson finner melo-
din. Titeln är det sista i den ro-
manen. Man skulle kunna tro att
det är en inlägsnande roman till
Sigge Stark och Majken Cullborg.

inte något ont, trots detta betrak-
tas hon som trollkona, bygdens
folk drar sig undan henne. Men en
ung grannskosbarn, Lars, föräls-
kar sig i henne och efter åktens-
det försvinner folket på. Då
hennes man en dag skadar sig i
benet kan Maja inte hjälpa, utan
han förblöder.

Boken tar dock inte endast om
detta. Falkås vill ha mycket folk
i sina romaner, han vill se och skil-
dra flera originella personer. Han
talar om Hulta-Petter, som utför
stordåd på ett torg. Dikar och sår
— skvador och gläds — tills han
får ett bakslag. Då förvandlas han
till en suput, som tillsammans med
en f. d. soldat, Stolla-Hjelte, le-
ver om med tattare och löskfolk
på Ruskafliks krog.

Till sist dömes han efter ett rän-
n till döden och avrättas. Vän-
nen Stolla-Hjelte drar sedan om-
kring med hans dödsdöla — den
blir hans förnämsta vapen mot
vikenliga personer. Ibland kan
han i ensamheten skola med skal-
len — berättar historier för sin gam-
le vän Hulta-Petter — numera
lugn och stillsam i grinande att-
tyd på skänken.

Hela boken är fylld av både gri-
pande och skrättretande situatio-
ner. Falkås ser kanske inte så
djupt, men han har förmågan att
tala om vad han vill skall hända.
På sina ställen når han toppen av
sin kunskap. Det är i makarna
marknadssener, i dryckessgille och
andra vansinniga uppträde. T. ex.
Stolla-Hjeltes försök att med en
täljkniv nedskära en jätteek sedan
patron Pako Loman lovat bort sin
gård åt den som lyckas. Boken är
en berättelse som rymmer mycket
händelser — historier är aldrig
död, man lever med i den ända tills
den är slut.

Sist i raden av Falkås böcker
jag läst är Erlandson finner melo-
din. Titeln är det sista i den ro-
manen. Man skulle kunna tro att
det är en inlägsnande roman till
Sigge Stark och Majken Cullborg.

inte något ont, trots detta betrak-
tas hon som trollkona, bygdens
folk drar sig undan henne. Men en
ung grannskosbarn, Lars, föräls-
kar sig i henne och efter åktens-
det försvinner folket på. Då
hennes man en dag skadar sig i
benet kan Maja inte hjälpa, utan
han förblöder.

Boken tar dock inte endast om
detta. Falkås vill ha mycket folk
i sina romaner, han vill se och skil-
dra flera originella personer. Han
talar om Hulta-Petter, som utför
stordåd på ett torg. Dikar och sår
— skvador och gläds — tills han
får ett bakslag. Då förvandlas han
till en suput, som tillsammans med
en f. d. soldat, Stolla-Hjelte, le-
ver om med tattare och löskfolk
på Ruskafliks krog.

Till sist dömes han efter ett rän-
n till döden och avrättas. Vän-
nen Stolla-Hjelte drar sedan om-
kring med hans dödsdöla — den
blir hans förnämsta vapen mot
vikenliga personer. Ibland kan
han i ensamheten skola med skal-
len — berättar historier för sin gam-
le vän Hulta-Petter — numera
lugn och stillsam i grinande att-
tyd på skänken.

Hela boken är fylld av både gri-
pande och skrättretande situatio-
ner. Falk

Dagens namn:
OLAVUS PETRI.
Solen går upp kl. 4.57 och ned kl. 19.17.

Morgondagens namn:
AMALIA.
Solen går upp kl. 4.54 och ned kl. 19.19.

Måndagens namn:
ANSELM.
Solen går upp kl. 4.52 och ned kl. 19.31.

VARPOESI.

Varpoeten är ute på drömdrömen i sturen med sin något mer prosaiska värfästna. Plötsligt får han en ingivelse, denna gudagåta som beaktas inspiration, stannar plötsligt, lik som stelnar till med ansiktet lyft mot skyn överdraget till det hälften lidande och hälften lyckalighet. Krampaktigt river han i sina fickor efter material att nedteckna sitt påströmmande flöde men utan resultat, och då får han till värfästmon:

Har du något paper?
Flickan ser sig granskande omkring och säger:
— Gär det inte lika bra med gräs?

I en affär i en av morabyarna kom för någon tid sedan in en till åren kommen kulla, som fortfarande befinns sig i frökenstadiet. Samtidigt kom det in en inkommen, som just inte var känd för någon god ekonomi, varvid talet kom in på ett och annat giftmål, som gått av stapeln i bygden den sista tiden. Detta föranledde åkenmännan att söka skänka ljet med kulan, varför han skänkte henne:

När ska du å jag gifta oss, då?
Svaret kom direkt och dräpande:
— Ance, jag är väl för gammal till att börja tänka på att försörja någon karl nu.

SYNDAFALL I SKOLAN.

Denna händelse från skolans värld inträffade i en landsbygdskola på västkusten. En ung och språkligt folk skollärare hade tillträtt sin befattning. Utvärderingen steg honom till huvudet. En dag anlände han till en skola för att inspektera. Före lektionernas början meddelade han läraren, att barnen föruttom svaret på frågan skulle tillkalla "herr inspektör", för den händelse inspektören själv skulle ta hand om förhöret. Nåja, barnen fick order, lektionen, som handlade om syndafallet, började. Det gick knagligt och inspektören rynkade pannan och grep själv in:

— Nå, vad sade Gud till Adam och Eva, när de fallit i synd?
Smanigom viftade en liten flick-hand:

Förbannad vare du på jorden, herr inspektör!
Inspektören förargad:

— Nå, vidare då?
Samma flicka: På din buk ska du krypa och jord ska du äta i alla dina livsdagar, herr inspektör!
Frisnande och skrämt från lärare och klass, inspektören hade fått nog och troppade av med den låxa han fått.

MAN ANNONSERAR.

Förjände småannonser, klistpta ur världspressen, ger ett litet tvärsnitt av världen just nu:

Darmstädter Echo: Ung kvinnan, kontorsanställd, ger lektioner i demokrati kl. 6 varje kväll.

Der Kurier, Wien: Lär engelska på två månader, amerikanska på tre månader!

France Soir, Paris: Man ska ställning söder följelagarinnas, 18-25 år, med krigiskt sinne för att kunna stå i kö.

Birmingham Evening News: Cirkus söker ung kvinnlig manikurist till sina lejon. Höglön. Lejonerna föredrar brunetter och rödhåriga.

Den till åldern kommen Petter Magnus har av oförklarlig anledning kommit med på storkalas hos prost. Vid deserien yttrar hans bordsgranne:

— De va' fin glase, de här.

Varpå Petter Magnus svarar:

— Ja, men nog borde en ha ullvantar på oxeltärnerna för å kunna äta'n.

ÖDEBYN.

BERÄTTELSE FÖR LAHOLMS TIDNING AV RESEDA.

Alfred kunde väl knappast blivit mer förvånad om en bomb slagit ned mitt för näsan på honom än vad han blev då han kom till Skoga by för att tillträdgå gränsan köpt där.

Det bör väl ändå finnas någon gräns för vad människor få hitta på, tänkte han bistert. Överge sina gårdar och låta dem stå öde och så själv ges iväg till samhället och arbeta på fabriker. Det var skamligt, mycket skamligt var det.

Alfred stod vid manushusbyggnadens södergavel då han tänkte detta.

Varölsen hade smält bort snön på backslutningen och fjollarsgräset hängde blött, tungt och grubbrunt. Västet som det byggt för att blotta sitt eländiga tillstånd inför solens strålar och inför människors skarpa blickar.

Längre bort, nedför slänten, rann snövatten i rännilar, än under snön, och på den mörka isen likt underjordiska kanaler, porlande och kluckande som då isälarna knäcktes, knä i öppen daga.

Takdropparna spelade var och en sin egen sång i en vackert svävande ton som sakta höjdes alltefter som vattnet i den lilla fördjupningen i jorden ökades.

Vägen tog stormtag, det steg milda löfströcker dör ut jorden och ur skogens dunkla gömmen. Snart skrilte det spira över åkrar och planteringar, jordens ansikte skulle åter bli förnyat.

Alfred gick svepte över gårdarna där plogfåroras bruna jordkammar tittade upp ur den gråskagiga snön, och över löv- och tallskog, som stod där på andra sidan av en lutande gårdsgård, vilken tycktes gå liksom i vågor likt fjäll som rulla bölja på bölja. Den dansade också över till de rödmålade gårdshusen som tillhörde grannarna. — Grannarna var det, ja, i fall de nu blot kvar där, men så lustigt och tragiskt var det med just detta, att grannarna hade flytt bort från sina gårdar. Alfred gav till ett litet bittert skratt vid tanken härpå. Hade väl nån människa hört på moken till bönder. Han hade då de förrän nu.

Inte anade han då han för några veckor sedan var här i Skoga och köpte gården av den dåvarande ägaren, att hela byn var folktom.

Ne, naturligt hade han tyckt, att det var så märkvärdigt tyst i byn. Ingen människa syntes till och det var föga eller intet tillkört eller trampat i snön på de tenaklar, som ledde från stuga vägen och upp till gårdarna. Men det föll honom aldrig in att tänka, att detta berodde på att folket hade övergivit sina gårdar.

Nu hade han fått upp ögonen för att det verkliga förhöll sig så.

Han och hans familj var alltså de enda människorna i hela byn, med undantag av en gammal gubbe, som likt en munk i grå kappa och då struttade mellan köket och vedboden. Så lustigt! Aldrig kunde han väl anat att den där gamla mannen var hans enda grannar. Just nu såg han en skymt av honom där han stapplade in genom köksdörren.

Alfred fick plötsligt lust att tala vid den gamle och höra vad denne hade att säga om förhållandet i byn. Beslut och handling var inte för honom vid detta tillfälle.

Tyvärr, hans stälselade pigga och i den gamle och höra vad denne hade att säga om förhållandet i byn. Beslut och handling var inte för honom vid detta tillfälle.

Nu hade han fått upp ögonen för att det verkliga förhöll sig så.

Han och hans familj var alltså de enda människorna i hela byn, med undantag av en gammal gubbe, som likt en munk i grå kappa och då struttade mellan köket och vedboden. Så lustigt! Aldrig kunde han väl anat att den där gamla mannen var hans enda grannar. Just nu såg han en skymt av honom där han stapplade in genom köksdörren.

Alfred fick plötsligt lust att tala vid den gamle och höra vad denne hade att säga om förhållandet i byn. Beslut och handling var inte för honom vid detta tillfälle.

Nu hade han fått upp ögonen för att det verkliga förhöll sig så.

Han och hans familj var alltså de enda människorna i hela byn, med undantag av en gammal gubbe, som likt en munk i grå kappa och då struttade mellan köket och vedboden. Så lustigt! Aldrig kunde han väl anat att den där gamla mannen var hans enda grannar. Just nu såg han en skymt av honom där han stapplade in genom köksdörren.

tofflornas bottnar skrapade mot golvet då han vände sig mot den inträdande. Hans smala sluga ögon borrar sig för ett ögonblick in i Alfreds, svepte därefter över hela dennes person, liksom värderande honom. Sedan borrar han på nytt sin blick i Alfreds, hälsade och sade med sin heta gubbröst: Är han den nye bonden som flyttat hit? Då får jag be en va välkommen. Å va sego å sitt ner!

— Tack, sade Alfred och tog själv en stol och satte sig mitt emot Anders.

Ja, upplyste Anders, jag sätter nästan dagen i ända här brevs spisen. När en är gammal å stytt i leder och höfter, så duger en inte till annat än å ligga eller sitta. Det är inte som förr, ska jag säga, då dög en till nått. Då var det andra tag i en.

Jo, det förfår jag nog, sade Alfred, samtidigt som han konstaterade att Anders hade en stor kraftig kropp, ett tungt o, fårat ansikte och grått hår och grått skägg.

— Det kan jag ju tänka mig, tillade han, och fortsatte för att på det samma komma till det ämne han tänkt sig: Men hur går det då med jordbruket här på gården?

Jordbruket, svarade Anders, och strök sig med en av sina stora gubbander över pannan, som för att stryka bort något obekänt: Det ligger nere. Gården har inte varit brukad på flera år. Inte en barn gav sek hemifrån.

Och varför gav de sig hemifrån, här var väl arbete nog för dem.

— Tror jag de, tror jag de, sade Anders och stötte käppen i golvet medan hans långa grå halskägg rörde sig nästan höftfullt. Så borra de han sina kloka ögon in i Alfreds ögon och tillade: Se, flickorna gefte seek och flyttade till samhället och Erik, som min, kunde inte reda opp allt ensam. Det var omöjligt.

Han kunde väl gift sig, menade Alfred.

— Åja, det var många törer som ville ha Erik, ska ja säga, å det var så gott som bestämt mellan honom och Ellen, men så träffade hon en fabriksarbetare å han rådde me å inbilla henne att hon kunde få det bra mycket bättre om hon gifte sig med honom än med en bonde. Och hon föll för hans fagra tal och bor nu i Lättjåbruk och har inget annat å göra än sköta hemmet. Slipper jordbruksarbete, förstår han, och Erik tog ju illa vid sig, kunde väl inte annat, för han mente ju att en gårdens här. Se, den har gått i arv i många släktled. Ska ja säga att det kostade inte litet på för Erik att flytta bort från gård och grund och ta plats på en fabrik och gå efter fabriksplan. Han som var van vid att själv bestämma över sig och sin tid, sade Anders och suckade tungt.

— Men kunde han inte stödsat en pigga, envisades Alfred och kände sig upproriskt stämt mot Ellen, som handlat så mot Erik.

Förstå, han stälselade pigga och hon var här närra år, men då han sedan förstod att hon inte fick stanna för alltid så reste hon bums. Sen försökte han få stödsata en annan och gick till ett ställe där det fanns en flicka. Men gissa va människan sa?

Jo, hon sa: Tror du jag tar plats hos en bonde å går på en gård och sätter för 70-80 kr. i månaden när jag kan få över hundra i månaden i stan. Och så alla bekvämligheter och dessutom får gå snyggt klädd. Och så satte hon näsan i vädret och vände honom ryggen.

Anders stötte med käppen igolvet och kåkarna började mala och mala som om han tuggade på något och skäggpippade höftfullt. Erik var så glad å han kom hem, fortsatte Anders med höjd röst, så att han slängde mössan så att den åkte långt ur den sängen och så han nästan med gråten i halsen: Hellre går jag från gård och grund än att jag går och bruser såna där slymor. Och så talte han om va människan sagt. Ja, ja, stackars Erik han hade det inte för roligt. Han tänkte att han skulle redda opp't ensam, men det var ju omöjligt. Och arbetsfolk finns inte å det. Ge sig av och bry sig inte om jordbruket, ska ja säga.

Alfred såg bekymrad och rådvill ut. Vad skulle han säga om detta som mannen förklarade honom berättat för honom. Nog tyckte han att Erik haft en gemen otter både med fästnöt och pigor och innerst inne kände han sig häst på de människor som bara dröm igen förrän han sin förvånning hörd steg i köllskvisten och märkte att dörren öppnades.

Helt hastigt hade han båda sina händer över käpprycken och trä-

gätt till likadant på de andra gårdarna här i byn?

— Ja, svarade Anders, bra nära. Det var bristen på arbetskfolk och dessas stora fordringar som gjorde Anders drog en djup suck och så sade han med en röst som trycktes komma från en annan värld: Och då samla dör och då unga rest bort. Vem ska då bruka jorden? Sig mig det! Nej, gårdarna få väl ligga för föfot. Det kunde varken jag eller mina jämnåriga eller våra föregångare som odlat här, ens drömt om.

Alfred reste sig med en suck. Han måste väl på nu. Det var mycket arbete som väntade honom och inget av barnen var fullgodt arbetare än på länge. Och ingen fanns det att leja efter vad han förstod. Det blev allt illa till sig själv och till den egna kraften. Hans blick svepte över köket. Han hade inte förrän nu gett sig på smugsgula ut i gården. En annan spindelväv hängde i hörnen av rummet och över spisen. Golvet bar fula märken efter smutsiga skor och det låg bråte på bordet och stolen och luften härnär var inte heller den bästa. Men kunde det va bättre där en gammal man, så som Alfred, kunde gå ut i världen på en gång på Anders, så hade han: Hur går det för farbror att klara sig här ensam?

Däligt, däligt, ska ja säga. Men jag ska flytta till en dotter som bor i samhället och får där jag de bra. Rent å snyggt och lagad mat. Jag ska gå söra jag som alla andra, ska Anders om spilvern å igovärn.

— Åja, åja, svarade Alfred. Då blir jag och min familj ensam här i byn. Det var inte roligt. Nej, det var det inte. Men nu måste jag gå. Tack och farväl.

Det var många tankar som korsade Alfreds hjärna då han vände mot hemmet. Han hade velat — hade han trott att det var så folktomt här, då hade han väl aldrig köpt en gård här. Men han hade ju inte haft en aning om detta. Han kände sig riktigt modstulen. Hur skulle han och hans familj kunna utihärd på en så öde plats. Det var inte bäst att söka få gården såld fortast möjligt. Söka skapa härifrån en så förtärlig värld som den i länga lina i brödet som reste sig till motstånd. Han lyfte blicken mot den rödmålade gården, som låg så vackert där i björkskogen. Den var hans egen gård. Borta i ekbacken var träden svarta av kajor som tjatrade ett och ett, men över deras tjat hördas lårkans spel och en bokfisk stett i ett. Småttvattent rann över trädrötter, tjäljen höll på att bryta sig loss och han tyckte sig rentav känna hur jorden skav av den förnyelseprocess som försiggick i dess inre. Det lukade över även om det låg snö kvar på åkrarna. Solen kom allt närmare. Snart skulle den få hela naturen att vakna upp till nytt liv.

Alfred kände plötsligt hur missmodet försvann. Vad var han för en om han låt humöret falla. Han hade väl hälsan och hebräda lemmar, och en duktig hustru och friska och välspakade barn. Inte skulle de ge sig iväg härifrån utan att först ha provat lyckan här. Vem kunde velat om här förhållanden kunde förändras.

Om han låt sitt hjärta än en gång. Större under än så kunde väl hända. Om han bara kunde få tag i den där Erik. Han var aldeles säkert en bra karl. Aldeles för god för att rätta sig efter en fabriksplan. Han, Alfred, måste nog försöka att få tag på honom. Han kom att tänka på att han hade en svägerska, en som var hurrig och käck och som inte var rädd för att mjölka och passa grisar och som kunde hantera en rissa och en dynggrepp utan att rynka på näsan. Hon hade smilgropar i sina blomstrande kinder och friska vita tänder mellan blodflua läppar. Om han blot kunde föra henne och Erik tillsammans kunde nog tycke uppå dem emellan. Pyttisen, större under hade väl skett än det, så... Byn kunde bli befolkad än en gång och hans skulle mycket gärna vilja ha Erik till granne, det kände han. Det passade sig visst inte att ge tappet och se allt höllt.

Alfreds ansikte präglades i en haast av en intensiv viljelär. Bliken blev skarp i de små ögonen, läpparna hopprades och hela hans ansiktsuttryck och hållning gav intryck av bestämd vilja. Snart stod han hemma på sin gårdspålan. Barnens skratsalvor eckade mellan husväggarna och honom kom att le ett brett och varmt leende. Som trogna väktare stod stora gamla träden runt husen. Snart skulle lådarna blomma och det skulle sura av hin och humlor i dem. Luften skulle snarast fyllas av den starka doften av hägg, och kastanjerna skulle tända sina vita lys. Sippor och konvaljer skulle pryda ångarna och tulpaner och hyacinter blomma i rabatterna. Snart skulle även och nejlikor tävla med varandra i vållukt.

Svinsjukdomarna kosta jordbruket 15 milj. om året.

MER AN 20 PROC. AV GRISARNA 96 FÖRE 3 VECKORS ÅLDER.

Under sista åren före kriget var antalet suggbeaktningar för Göta- och Svealand något över 265,000 st. I medeltal per år. Förslutligt räknat i böra dessa betäckningar resultera i omkring 2,500,000 födda smågrisar. I de stambokförda svinebesättningarna är spädgräddslutningen från till 3 veckors ålder i medeltal 20 proc. En betydande dödlighet förekommer även efter 3 veckors ålder, och desalut om år dödligheten i de vanliga bruksbesättningarna helt säkert betydligt större än i de stambokförda avelsbesättningarna. Enligt olika beräkningar skulle antalet slaktsvin per betäckning uppgå till 7.0-7.35. Då antalet grisar per kull vid födselen i de stambokförda besättningarna uppgår till omkring 11, utgör den totala dödligheten från födselen till slaktåldern omkring 35 proc. Möjigen är antalet födda grisar i bruksbesättningarna något lägre än i avelsbesättningarna, men i den mån detta är fallet torde det ligga förelutet vara att hänföra till samma förhållanden, som senare orsakar en högre dödlighet, och bör sålunda kunna jälas genom samma åtgärder, som minskar dödligheten. Beräknar man produktionskostnaden för de grisar, som dö för slaktåldern, till medeltal 20 kr. per st, innebär en med 10 proc. minskad dödlighet 5 miljoner kronor i ökad inkomst för jordbruket, då på samma antal betäckningar som före kriget ytterligare 250,000 svin skulle nå slaktåldern.

Svinsjukdomar minskar tillväxten och ökar förlustgången.

Emellertid innebär icke den höga dödlighetsprocenten i fråga om smågrisarna den största posten på fläsk-

produktionens förlustsida. De förluster, jordbruket förlorar genom den långsamma tillväxt och ökade föderförbrukningar, som svinsjukdomarna föra med sig, är långt större. Utgår man från medeltal betäckningar för åren 1934-1933, 265,000 och 7 slaktsvin per betäckning, d. v. s. 1,850,000 gödsvin, samt en så låg medelslaktvikt som 90 kg. levande vikt, innebär detta en årlig tillväxt av 166,500, 000 kg. levande vikt. Foderförbrukningen per kg. tillväxt i de stambokförda besättningarna uppgår till omkring 3.5 fe och torde därför i medeltal för alla svinebesättningar snarare överstiga än understiga 4 fe. Räknas vi emellertid med 4 fe per kg. tillväxt, uppgår den årliga foderförbrukningen för vår fläskproduktion till i runt tal 665 miljoner fe. Vid ett pris på fe av 15 öre har detta svinfoder ett värde av 100 miljoner kr. och vid ett fe-pris av 25 öre 166 miljoner kr.

Kan man genom att bekämpa svinsjukdomarna minska foderförbrukningen med 10 proc., innebär detta att årskostnaderna för fläskproduktionen sändas med 10 miljoner kronor vid ett fe-pris av 15 öre eller med 8 öre per kg. slaktvikt. Säkerst är den variation i gödsvinens foderförbrukning, som enbart sammanhänger med smågrisarnas kvalitet, betydligt större än 10 proc., och även om icke alla smågrisar, som nu bilda underlaget för fläskproduktionen, är av oförlitligstallande kvalitet, så är det dock en så stor del, att en höjning av livkvaliteten bör medföra väsentliga kostnadsbesparingar för fläskproduktionen.

Jun.

LEG. VETERINÄR AXEL ISAKSSON:

100,000 höns dö årligen av äggledarinfektion

EN BESVARLIG HÖNSSUKDOM, SOM VALLAR STORT EKONOMISKT AVBRÄCK.

Näst vitblodssjukan är äggledarinfektion den vanligaste sjukdomen hos vuxna höns i vårt land. Årligen dör över 100,000 höns dö diav, och sjukdomen måste därför tillräkna stort ekonomiskt betydelse.

I DAG RÖD — I MORGON DÖD.

Vid akut äggledarinfektion kan hönan se fullt frisk ut ena dagen och i o. m. värpa ett fullt normalt ägg för att nästa dag ligga död, och med rätt höggradiga sjukliga förändringar i äggledaren. I regel är dock sjukdomsförloppet mer utdräkt, och hönan har då ett antal dagar illaluktande flytningar från kloaken. Djurägaren tror då ofta, att det rör sig om termisk infektion, med diarré, och hönan kanske behandlas med klot, krita eller något annat liknande medel, dock utan effekt. Även vid en annan hönsjukdom, nämligen hönskiten, kunna flytningar från kloaken uppträda. Dessa komma emellertid från njurarna, och icke heller här ha följaktligen stoppande medel någon verkan.

Undersöker man flytningarna noggrant, skall man finna, att dessa vid diarré innehålla rikligt med i regel dåligt smält foder, vid gilt lysa kritliknande massor och vid äggledarinfektion slimiga, osliga klumpar och eventuellt även delar av ägg. Uppträda härifrån fall av flytning hos hönen bör man alltid tala med veterinär för att få saken ordentligt utredd.

I förligande kan nämnas, att flytningar hos kycklingar alltid äro en allvarlig sak. Det kan nämligen vara fråga om hönslytt eller cocciinfektion, vid båda dessa sjukdomar kan dödligheten vara mycket stor. Hönslyttus är för övrigt föremål för författningensliga åtgärder.

Alfred stod och tänkte på detta och på mycket annat vackert och värdefullt som hans gård skulle ge honom och han kände i denna stund att han ville hålla ut här och bida tiden.

Skanne skulle snart ödebyn blomma igen.

SUKDOMENS ORSAKER OCH FÖRLOPP.

Den kroniska äggledarinfektionen förber beräknad med flytningar andra gånger endast med ett småningom skeende avtynande. Underökning efter döden av sadana djur finner man ofta stora gulaktiga, rätt fast klumpar i äggledaren eller i bukhalan, dit de trängt ut genom äggledarens främre mynning. Äggledarinfektionerna kompliceras ofta med generell bukinfektion. Sjukdomsförloppet avkortas härigenom ofta ganska betydligt, då bukinfektionerna i regel snabbt för till döden.

En form av sjukdomen uppträder huvudsakligen hos högvärpande djur och synes främst vara orsakad av överansträngning av äggledningsapparaten. Vid avelsarbetet bör man för den skull se till, att stannar med hög produktivitet även bringas en så hög allmän livskraft som möjligt, så att djuren tåla vid de enorma påfrestringar som en hög produktion medför på hela organismen och särskilt på äggledningsapparaten.

BÄTTER HYGIEN I VARP-REDENA.

En annan form av äggledarinfektion förekommer främst i besättningar med dålig hygien och beror på smittämnen av olika slag. Höns med äggledarinfektion låta ofta av värpnöd och uppsöka därför ofta värpedena. Dessa infekteras härvid genom de sjuka hönsens flytningar, och smittämnet överföres härifrån till andra höns. I besättningar där denna form av äggledarinfektion förekommer, måste den hygieniska standarden höjas. Särskilt viktigt är det, att värplådan ofta rengöras och att redena ofta bytas. Blandformer mellan de båda nämnda typerna av äggledarinfektion, överansträngningsformen och den

RADIOPROGRAMMEN

LÖRDAG

Riksprogrammet

- 8.00 Morgonnytt.
7.10 Ledare Majla Carlqvist.
7.25 Ledare Gösta Karl.
7.45 Morgonakt (gäst Ruben Haglund).
8.30 Nyheter och väderlek.
8.50-9.30 Frukostklubben. Underhållning vid morgonkaffet. Medverkande: Sigge Fürst, Andrew Wallers trio m. fl.
12.00 Klockspelet från Stadsstatuetten; dagens dikt. Därefter: Willard Ringstrand spelar på Skandisorgeln.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Valutor och fondbörs.
12.55 Tidssignal.
13.00 Loe Rasmussen kvintett spelar underhållningsmusik (Göteborg).
13.30 Mina krämpor och andra. Samtal med Arne Tallberg och Ivar Ahlstedt.
13.45 Halmstadskällan spelar arrangerade av Felix Körling. Dir.: Sven Welin (Halmstad).
14.00 Minnen från Adalen. Amanda Vikman i kramfors berättar.
14.30 Raymond Hultners ork spelar modern dansmusik. Överföring från BPN.
15.00 Färdväg i en gotländsk socken under ett halvsekel. En berättelse av Hugo Petersson ur "Natur på Gotland". Uppläsning av Bengt Petersson (Visby).
15.20 Enst av skivor.
16.00 Väderlek.
16.10 Den sjungande gäddan. Barnspels av Hilding Pavia. Personer: Kalle Mattias, Farvor Sven; Blåmönster; Jättedaggen; Abborrfiken; Konstapel; Kräfta m. fl. (Göteborg).
16.40 Kompositioner för harna spelade av Janina Moreau.
16.55 Arbetsmarknaden: Blekinge i arbete. (Inspektör Gunnar V. Johansson, Karlskrona).
17.10 Fönstret. Ungdomens eget program.
18.00 Högskoleinläggning.
18.10 Gramofonmusik.
1. Uvertyr till "Pattience" (A. Sully-van).
2. Liverpooli filharmoniska ork. Dir.: Malcolm Harcourt.
3. Sjöns boat song (Boulton-Lawson-More).
4. Isobel Baille, sång.
5. Preludium G-dur (S. Rachmaninov).
Cyril Smith, piano.
6. Valse Joyeuse (Provanville). Vasa Prioda, violin.
7. Song of India (N. Rimsky-Korsakov).
8. Andé Kotelianetz ork.
9. Med elica och båt och spott, potpourri på tallarvisor (arr.: S. Sköld).
10. Nygren, sång, Septim. Dir.: Sven Sköld.
11. Munguelspelaren (D. W. Gulon). John Sebastian, muppl.
12. När du hör min melodi (Harris-Dominio). Lars Käge, sång. Curt Akerlunds ensemble.
13. Sally, vals (C. Jularbo). Carl Jularbo ork.
14. It happened in Kalah (Skinner-Pred). Klina Hwallana.
15. När kommer det en viking, polka (Gessup-Sandy). Sigge Fürst, sång. Elmar Groth ork.
15.55 Meddelanden.
16.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
16.30 En sång och pratstudie med Lasse Dahlquist. Vid flygeln: Sven Årfeldt.
19.45 Gammal dansmusik av Osketten Lörén.
20.10 Katsmanns erinran. Ett lördagsdrama av Jöns Grevinius. Radiobearbetning och regi: Henrik Dyhrman. Personer: Jocke — Elio Åhrfeldt; Rickan — Ester Reck Hansen; Eva — Karin Cederström; Lörén — Sigge Fürst; Valerius — Birger Malmsten.
21.30 Göteborgs radioteater. Dir.: Sören Eckerberg.
22.15 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
22.40-23.15 Modern dansmusik på gramofon.

SÖNDAG

Riksprogrammet

- 8.00 Söndagsmorgon. (Gramofon).
8.05 Lärn Engelskt Engelsk lektion av Gösta Karl (Motala).
8.30 Nyheter och väderlek.
8.45 En glad ton på gramofon.
9.05 Jordbrukarnytt.
9.10 Råd för Jordbrukare.
Sådd, Bäckarna, Halland och Gotland.
Herren vid Motala och Stockholm m. fl. (Agronom Manne Nordenberg, Örebro).
Dalsarna och Gestränd från Falun och Gävle (Agronom Folke Grönberg).
Mellersta Norrland över Sundsvall och Östersund m. fl. (Agronom Nils-Göran Sköld).
Övre Norrland över Luleå m. fl. (Husdjurskonstnär Erik Arvidsson, Luleå).
9.25 Arbetsmarknaden. Föredrag av prof. Nils Olsson (Uppsala).
9.40 När tar man reda på det? Om källor för allvare och andra.
10.00 Gramofonkvintett.
1. César Franck: Kvintett f-moll för piano, violin, viola och violoncell.
2. Robert Schmitt: Naktens symfonier.
10.10 Högskolan från Adolf Fredrika kyrkan. Föreläsning av kyrkoherde Tord Ström. Psalmerna: 8: 1-3; 119: 1-5; 11: 102: 9-15; 407: 6. Kören sjunger: 12.00 Klockspelet från Stadsstatuetten; dagens dikt. Därefter: Violinkompositioner spelade av Göran Olsson. Föreläsning vid flygeln: Carl-Erik Folkvick (Östersund).
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Valutor och fondbörs.
12.55 Tidssignal.
13.00 Göttingens nästan på Göttingens egen tid. Götting skivor med August Svensson och Oscar Bergström.
13.15 Svenska tal: Erik Gustaf Geijers minnesteckning av Enas Tegnér 1848. Inledningsord av Sven Ullric Palmo och uppläsning av Rudolf Wendahl.
13.45 Musik på söndagsmorgonen med Molly Ahlbrink, sång. Ska Skalkas ensemble. Helmer Nergunds dragspelstudier. Gramofon. Vid flygeln: Kamilla Lebergberg.
14.10 I porten till en ny värld. Hanna Rydh berättar om möten med kvinnor i Prinsens Östern.
15.05 Musik av Stockholm 2:a kars hornmusikkår. Fräländansmarschen. Dir.: Erik Jönh.
15.20 Gamla favoriter. Gramofonkassett av Nils-Gösta Holmquist.
15.50 Väderlek.
16.10 Östern. De yngsta lyssnarna har bestämt programmet (Göteborg).
16.30 Musik av Clara Westman Ostrogoströ.
17.00 Gramofonmusik.
1. Spank marsch (J. Rixner). Barnbasen av Gezya ork.
2. Sjömanskräftlek. (Abercrombie). Hans Björkelin, sång. Sigurd Agren dragspelorkester.
3. Vindkräknadens (teat. J. Landström). Margareta Kjellberg, sång. Elmar Groth ork.
4. Cent l'Amour qui nous unit (Clément). Anders dragspelorkester.
5. A cigarete, sweet music and you (R. Hingwall). Fred Warnings orkester och kör.
6. I'll follow my secret heart (N. Coward). Joe Reichman, piano.
7. För dig (H. Geshl). Alf Alf, sång. Dir.: Berit Bockst.
8. Donaueisen, vals (I. Ivanovic). Sonens promensdör. Dir.: Arthur Friedler.
9. Tarantella (F. Chopin). Anna Dorfman, sång.
10. Si les filles d'Arles en "Mirelle" (C. Gounod). Solist: André Gaudin. Dir.: Louis Fürst.
11. Allegro ur Sonat nr 6 A-dur. (I. Beethoven). Maurice Marchal, violoncell.
12. Naqui all'Affanno ur "Askenungen" (G. Rossini). Solist: Rose Hampton. Victor symfoniorkester. Dir.: Wilfred Feller.
13. Concertino f-moll (G. B. Pergolesi). New Yorks kammarorkester. Dirigent: Max Gohman.
18.00 Afstundstjänst från Trefaldighetskyrkan i Örebro (Metodistkyrkan). Föreläsning av pastor Martin Hultén. Psalmerna ur Metodistkyrkans psalmbok: 397; 136; 37; 127:3. (Sv. ps. 129; 37).

Behandling av äggledarinfektion
lönar sig oftast icke. Aggreppor-
dationen avstannar nämligen i regel
för allt för lång tid. Det är därför
först när det omedelbart skatta alla
håns, som misstänkas lida av denna
sjukdom.
Jun.

— 182-23. "Kören sjunger" Klippan
Kristen (Anton Nilsson). Land fram-
för Gösta Karl och Var jag såg
(arr.: A. L. Skoog). Postludum: Pre-
ludium och fuga d-moll (Johann Se-
bastian Bach).
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 I en livad på Atlanten. Allan Säf-
ström berättar.
19.40 Skapelsen, oratorium av Joseph
Haydn. Medverkande: Eva Prytz, Gösta
Karlén, Karl-Olof Johansson, Rikard
Kören och Radioteatern. Dirigent:
Sören Frykberg.
21.00 Thomas kommer till stan — en
vandring i Shakespeares London. En
rapport av Knut Hassberg.
21.40 Lars Käge sjunger till Kabaretor-
kesten. Arr. och dir.: William Lind.
22.05 Dagens brev.
22.15 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
22.40-23.00 Julius Jacobson spelar på
piano.
Lokalprogram över Karlskrona:
13.45-14.05 Underhållningsprogram.
14.05-14.25 Underhållningsprogram.
Lokalprogram över Uppsala:
13.45-14.05 Underhållningsprogram.

MÅNDAG

Riksprogrammet

- Morgonnytt.
7.10 Ledare: Majla Carlqvist.
7.25 Ledare: Gösta Karl.
7.45 Morgonakt (rektor Petrus En-
vall, Falun).
8.30 Nyheter och väderlek.
8.35-8.45 Lokal över Stockholm: Skol-
dagens korrespondens i engelska.
12.00 Klockspelet från Stadsstatuetten;
dagens dikt. Därefter: Violinkompo-
sitioner spelade av Göran Olsson. Fö-
reläsning vid flygeln: Carl-Erik Folk-
vick (Östersund).
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter:
Valutor och fondbörs.
12.55 Tidssignal.
13.00 Tigern — en Jungels skräck. Fö-
redrag av forskningsresanden Sören Ber-
man (Skolraden).
13.10 Underhållningsmusik av Gösta
Osterberg kapell.
14.10 Le canard et la panthère. En saga
av Marcel Aymé, översatt av Pierre
Lecellier. (Skolraden).
14.30 Nordiska folklåtar sjungna av
Åstrid-Louise. Vid flygeln: Birger
Eriksson.
14.45-15.00 Polken med gullbärst, Gre-
ta Brothers löser en folksaga från
16.00 Väderlek.
16.10 Skogens nyheter. Ett barnpro-
gram efter en av Vitali Bianchi.
16.30 Gejterprogram av Allmänna Sö-
nen (Uppsala). Dir. Henry Wenner.
16.45 Lärarkän — fågel som kan få
lyta ur boet. Föredrag av Arne Blom-
gren (Luleå).
17.00 Gammal dansmusik av Sjömans-
orkesten (Karlskrona).
18.00 Valikorna till Sverige Ellen E-
llén skildrar i sin turistlängtan.
19.00 Gramofonmusik.
1. En lustspelhyvare (M. Reger).
Berlin'ska kapell. Dir.: Fritz Lehmann.
2. Två sånger av Hugo Wolf: a) Möten
alla bänken. b) Köpfen. c) Möten
allt geminnat. Alexandra Tri-
and, sång.
3. Almbudal (Wagner-Wiethelm).
Micha. Ellen (J. Brahms). Alexander Ki-
pian, sång.
4. Toccatto op. 7 (R. Schumann). Si-
mon Baren, piano.
6. Rosen aus dem Süden, vals (Joh.
Strauss). Sören filharmoniska ork. Dir.:
Clemens Krauss.
7. Wedding Bell (Badinage) ur "The
Red Mill" (Herbert-Brown). Al Good-
man orkester och kör.
8. Melodi (C. G. Daves). Tommy Dor-
sey, trombone.
9. Sluttigen (C. Trenet). Charles
Trenet, sång. Wal-berg. H.
10. Twilight time (Ham-Nevis-Dunn-
Nelson). The Three Stars.
11. Innan strängarna brista, vals (T.
Hollan). Sören filharmoniska ork.
12. Huset. (T. Gustavson). Gret-
ti och Ruudi Exzer, sång.

— Då skola vi inte tala mera om
den saken.
— Men om det nu vore min me-
ning att gifte mig med henne?
— Då är ni mycket dum, som
inte säger mig det.
— Na, men försök då att förstå
mig, fru grevinna. Ni vet väl att
sådant här man inte riktigt klar-
för sig med det samma... det kom-
mer av sig själv... sedan, Vad mig
beträffar kan jag inte tänka på nå-
got sådant, förän Karin blivit...
blivit som förtrogen.
— Och därför inte? frågade gre-
vinnan spetsigt.
— Av skäl, som jag nog icke be-
höver förklara, yttrade den unge
läraren strängt.
— Slottsfrun log ett överlägset leen-
de.
— Om ni har så stränga moralis-
ka gränslinor, så förstår jag inte
allt... Hon avbröt sig själv och
blev tyst.
— Och reste sig upp... Vi ha så
länges ingenting mera att säga var-
andra.
— Jo — att ett ord. Doktern tog
några steg mot grevinnan. Jag ber
fr, fru grevinna, ber er av hela mitt
hjärta, att ni överlämnar den unge
flickan i min och min mors vård.
Var förvisad om, att vi icke skola

På BIO

I Väktors Bydegård
gives på söndag vid förest. kl. 6.30
och 8.30 ett trivsamt och soligt
svensk lustspel, nämligen Schamny
Baumanns "Hotell Kåbbrinken" — film-
men om Gamla Stan och de trevliga
figurer som leva och bo i dess grän-
der och präng.

Knäreds biograf

ger på tisdag "Odenmarksprieten",
en svensk film som betecknats som
en av de förmåsta som åstadkom-
mits. I rollerna bl. a. Arnold Sjö-
strand, Birgit Tengroth och Olof
Widgren.

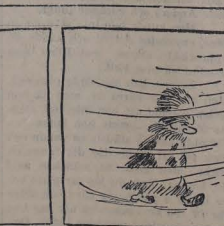
Vallberga Biograf

ger söndag den praktfulla musik-
färgfilmen "I kväll och varje kväll"
med Rita Hayworth i huvudrollen.

FRAN KROKAN TILL...

(Forts fr. sid. 5)
snarast återvända till Alaska
måna syskon övertalade mig att
stanna och köpa en gård i hem-
bygden. Jag gjorde så, men kom
snart underfund med att har man
en gård, måste man också ha en
frukt. Dock, frun passade mig, men
lantbruket tilltallade mig icke nu.
Jag sålde det och köpte en villa
med ganska stor trädgård. Detta
med lite trädgårdsarbete "likar"
jag utmärkt. Den första "guld-
klump" av en haselstod storlek
som jag hittade i A. bör jag ännu
i min urkedja. Det är ganska egen-
domligt, att över 25 år av mitt liv
har jag tillbringat i Alaska för att
söka mig "skatter", men för att
finna dessa skatten måste jag
hem till "old Sweden", säger han
och ger sin frun en klapp på kinden.
Och vet du vad, säger han så till
sist, Strindberg hade så rätt när
han sade: — Vid 20 års ålder, har
man löst världsgåtan, vid tretio
börjar man fundera på den, och
vid femtio finner man den oöslig.
Och Karlfeldt hade också rätt
när han sa: — Mitt liv har varit
en storm, nöd, kamp, gåckande
längtan och förtig glöd i en enda
veva.
Men det har också varit småglim-
tar ur molnens reva. Det har i alla
fall varit roligt att leva.

- 18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Ni behöver inte höra på, ett mus-
ikollett underhållningsprogram.
19.50 Från värård till deklaration. En
Göteborgs- och yrkes problem. Eric
Karlsson i Ringarnas intervju av
Boris Madsén.
20.25 Gösta Finnströms ensamma spe-
der.
20.50 Med "Passad" Stockholm-Buenos
Aires. Reserapport från Manne Ber-
ger.
21.15 Bedrick Smetana: Stråkkvartett
e-moll op. 116 — av mehm Leben.
Wolfsrätten (Göteborg).
21.45 Föter. En kronika av Herbert
Grevinius.
22.15 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
22.40-23.15 Planompositioner spelade
av Hilding Domellöf (Göteborg).

missbruka ett förtroende — ni skall
aldrig komma att ångra detta, full
av den varma, bevakande ton, i vil-
ken doktor Werner talade, gjorde
ett visst intryck på den gamla da-
men.
— Jag skall göra det — på ett vill-
kor, svarade hon.
— Och det är?
— Att ni gifte er med henne utan
dröjsmål — genast — inom en må-
nad — gif mig ett hederstord! Hon
sträckt fram sin hand, men den
unge läkaren fattade den icke. Det
blev några ögonblicks tystnad.
— Sluttigen skakade doktern saktat
på huvudet.
— Nej, sade han, det lovar jag
inte, jag kan inte lova det.
— Färdvä, då, doktor Werner!
Som en man av heder fordrar jag
av er, att ni icke nämner ett ord
att Karin om det här. — Hon gjorde
en onödigt buggning med huvudet
och började gå in mot kabinetet.
— Färdvä, fru grevinn! — Dok-
tern bugade sig och gick mot dö-
ren till vita förnåket. Hastigt vände
han sig om och ilade med hastiga
steg över salongsvägen; hans
lugna uttryck syntes förändrat.
Fru grevinnan, yttrade han med
låg, skälvande stämma, ni vet kan-

Snapphanarna.

(Forts fr. sid. 6)

ha varit en klok och human man,
ej minst i förhållande till bönder-
na, som annars ej hade skäl att ro-
sa markärenden under Sveriges stor-
hetstid. Under hela senare delen
av 1600-talet samt i o. m. i början
på 1700-talet emigrerade många
till Danmark. Detta tyder på att de
ej funno sig till rätta i sitt nya fos-
terland.

Då Christian V år 1676 landsteg
i Skåne möttes han av befolkningens
sympatier och i norra Skåne
samt sydligaste Halland och Ble-
kinge slöts sig många till Friska-
arna. Det var i stort sett visst in-
ga bovar utan hederligt folk, som
ansåg Danmarks konung, som sin
rätt överhet. De handlade såunda
i god tro och därefter börja de be-
dömmas. Att en vapnad resning av
andra befolkningsskupper, att den
egentliga armén är av stort värde,
visar krigen åren 1676-1679, Carl
XII fick nästan mera besvär med
snapphanarna, än den danska här-
ren och många tappra och prisvär-
da bedrifter utfördes av friskyrt-
arna. Av detta, kan man lära, att
ett väl beväpnat och övat hemvärn
i ett eventuellt framtida krig är av
stor vikt att ordna redan i fredstid,
ty väl att märka är, att snapp-
hanarna voro väl beväpnade (ge-
vär med s. k. snapplås) samt väl
förtrogna med vapnen. Att de män
ga gånger föro hårdhant fram är
sant, men då man ofta talar om fr.
ex. Sven Pålssons och Nils Tids-
mans tygellösa hopar, så kunna vi
toss en tankeslängta. Antag det
gätt så olyckligt, att vi råkat i krig
samt förlorat vår självständighet
för alltid. Då skulle man nog kun-
nat läsa i en framtida historieskrif-
ning: Det året härjade major Eh-
renborg, med sina vilka hemvärns-
män på Hallandsås.

Att trots allt tapperhet hos både
friskyrtar och danskar, våra trak-
ter dock lyckligtvis blev svenska,
berodde nog i ett ringa grad på
England och Holland, som ej öns-
kade ha danskar på båda sidor om
Öresund.

Arhundraden har gått sedan des-
sa tappra friskyrtar slätt sedan si-
norika jordlevi; som brottslingar
myllades de ofta ned i jorden, men
vi böra dock hedra dem, ty de käm-
nade för det de ansågo rätt. De
Göteborgs- och yrkes problem. Eric
Karlsson i Ringarnas intervju av
Boris Madsén.

20.25 Gösta Finnströms ensamma spe-
der.
20.50 Med "Passad" Stockholm-Buenos
Aires. Reserapport från Manne Ber-
ger.
21.15 Bedrick Smetana: Stråkkvartett
e-moll op. 116 — av mehm Leben.
Wolfsrätten (Göteborg).
21.45 Föter. En kronika av Herbert
Grevinius.
22.15 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
22.40-23.15 Planompositioner spelade
av Hilding Domellöf (Göteborg).

ske inte, att jag har reda på allt...
allt. — Det sköt en blick, full av
grämlase, ja, förakt, ur dokterns
ögon. Men innan grevinnan hann
hämta sig efter det intryck, denna
ord och denna blick gjorde på henne,
var den unge läkaren försvunnen.
Efter denna dag fingo Karin och
hennes nye vän aldrig mera råkas
i enrum; grevinnan övervakade all-
tid doktor Werners sjukbesök. Hon
hade sina utskickade, som genast
berättade, då doktern var i an-
komsten till sjukhuset. Hon hade
nalkande; han kom numera vär-
digt ofta på några bestämda tin-
dagligen eller på några bestämda tin-
tid red på, när han kom. Hon ha-
de en egenomlig fruktan för att ett
möte på tu man hand skulle få så
rum mellan den unge läkaren och
Karin, det var som om hon hade
ett künde till ett künde med henne
villja ha oberäkneliga följder.
Något brev var sig från Henrik
eller från någon annan kunde al-
drig nå fram till hennes kammar-
jungfru utan att först ha varit i hen-
nes egna händer; hon hade vetat att
ordna om allt med största försiktig-
het. Inland orade det henne näst-
tan, att hennes son icke skrivit till
hårtill.
(Forts.)

S. L. K. F.

Knäreds SLKF-avd.
har hållit möte under Sonja
Karlsson ordf.-skap. Mötet inle-
des med "Vintern rasat ut", vilken
sjöngs utomhus.

Avd. besökt att anordna Hem-
mets dag med gemensam kyrko-
gång Kristi Himmelfärdsdag samt
kaffe i Bydegården efter guds-
tjänsten. Till kommitté valdes An-
na Johansson, Astrid Johansson,
Ingeborg Petersson, Norrida, An-
na Johansson, Husalt, Karin Jo-
hansson och Tyra Johansson.
Brånallt.

Till kretsstyrelse i juli utskickas följande kommitté Astrid Andersson,
Kärrad, Greta Svensson, Elsa
Svensson, Dyrberg, Karin Axels-
son, Maria Johansson och Märta
Svensson, Björkared.

Mötet beslöt anordna en cykelut-
flykt till Vippentorp — Hult — Svens-
hult — Lingshult m. fl. byar, lördagen
den 7 juni med samling vid
Knäreds järnvägsstation kl. 1.
En skrivelse om en Husmoders-
kurs på Rosared d. 12-17 maj
föredrag. Nästa ordinarie möte
blir tisdagen d. 12 okt. i Café Frid
hem. Så följde samkväm vid kaf-
febordet, där bl. a. förekom frä-
gesporttävling och deklamation.

lan kom till. Då skrev Holger
Drachmann en dikt, som nog kan
ha sin tillämpning även här. Den
heter:

Da Byggen kom op
tog Folk fra Skoven
og vendte Ryggen
till Vinden og Voven
Landskabsmaleren
blev derude
lod Vundet øse
og Vinden tude

Og Bygen drev over
Solskyen skinnende
kastet Reflekser
i Vundet det rindende
Træerne bar
Diamanter i Kronerne: —
fyndigt og kraftigt
stod Farvetonerne

Det blev till et Billed
der blev kritiseret
som unaturligt
og maniert
Det dagligdags mangled
saa mente de Lærde
Lysset var grelt
og skyggen var Svært

Landskabsmaleren
bukked og takked
og vendte saa Ryggen
til dem der snakked
til dem der snakked
om Farven, som blinde
Han var jo derude
mens de var inde

Karin, sedan han för bort, men så
lugnade hon sig med, att han ju
icke skrivit till sina föräldrar men
än ett par gånger helt kort, och då
hade han sänt de mest varma häls-
ningar till sin älskade. I allmänhet
lag heller icke brevskrivning för ho-
nen — även i de fall där han lik-
sin far. Och nu hade han ju dessut-
om varit så upptagen av möter An-
drea och allt nytt han fått se. Hon
kunde nog vara säker om, att inte
den minsta lilla rad från honom nåt
Karin på olövliga vägar. Om den
ungas flickans sjukdom ämnade ge-
nå, så skulle det kunna ge henne en
rik i kunnigheten alla underrettelser
hemifrån så, att hennes son under
sin resa ingenting skulle ana av
vad som föregick på Bjärnsjöklö-
ster.
Vad tiden för hemresan angick,
så var den redan förlängd med en
månad, syster Andrea var henne an-
orsattlig hjälp i hela denna sak,
det var så säkert. Hon hade redan
underträtt henne om, att hon var
fullkomligt säker på, att Henrik in-
genting hade emot att stanna ute
den nu bestämda tiden, ehuru han
än ej riktigt givit sitt samtycke
hårtill.
(Forts.)

(Forts.)

Ungdomsströmmar

Svensk kärleksroman från sekelskiftet

(40)
— Inte kan detta kallas enda en-
skilda angelägenheter, fru grevinn,
det gäller ju er kammarjungfru
och...
— Hon tillhär mig, och jag hand-
lar med henne efter godtycke, hon
har varken far eller mor, utropade
grevinnan för att göra slut på alla
invejdningar.
Doktor Werner insåg plötsligt,
att han måste gå mycket mera för-
siktigt till väga för att nå sitt mål.
— Ja visst, fru grevinn, visst
tillhör hon er, det är ju just därför
jag vänder mig till er för att...
— Ja, ja! Och jag svarar på eder
förfrågna — nej! Grevinnan nicka-
de på ett uttrycksfullt sätt för att
te mera eftertryck åt sina ord.
— Av vilka skäl ger grevinnan
mig ett bestämt avslag? frågade
doktern allvarligt.
— Därför att Karin ska gifte sig
med inspektör Persson.

— Ar det det oösterkalligt be-
slut?
— Just så, ja. Grevinnan hade
arrat sagt sig med, men den unge lä-
karen blev stående. Hastigt såg hon
upp på honom, som om hon fått en
plötslig upptäckelse. — Var det kan-
ske dokterns mening att gifte sig
med henne... Bah... det kan väl
inte vara möjligt... eller hur?
— Det har hela tiden gjort mig
så ont om henne, stackars barn, och
jag har följt mig mycket väl hen-
ne...
— Ar det meningen, att er begä-
ran skall vara ett giftermålsanbud?
frågade grevinnan med förändrad
röst.
— Måste jag nödvändigtvis svara
grevinnan på det?
— Ar det meningen? yttrade
grevinnan i affärsmissig ton.
— Nej, svarade doktor Werner
kvalt.